

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

NIBIO RAPPORT | NIBIO REPORT

VOL.: 2, NR.: 83, 2016

Verdiskaping og sysselsetting av jordbruket i Nordland

OLE KRISTIAN STORNES

Norsk institutt for bioøkonomi

TITTEL/TITLE

VERDISKAPING OG SYSSELSETTING AV JORDBRUKET I NORDLAND

FORFATTER(E)/AUTHOR(S)

OLE KRISITAN STORNES

DATO/DATE:	RAPPORT NR./ REPORT NO.:	TILGJENGELIGHET/AVAILABILITY:	PROSJEKT NR./PROJECT NO.:	SAKSNR./ARCHIVE NO.:
15.06.2016	2(83) 2016	Åpen	R 10324	16/905
ISBN-NR./ISBN-NO:	ISBN DIGITAL VERSJON/ ISBN DIGITAL VERSION:	ISSN-NR./ISSN-NO:	ANTALL SIDER/ NO. OF PAGES:	ANTALL VEDLEGG/ NO. OF APPENDICES:
978-82-17-01662-5		2464-1162	47	5

OPPDRAAGSGIVER/EMPLOYER:

Nordland fylkeskommune

KONTAKTPERSON/CONTACT PERSON:

Helle Bygdevoll

STIKKORD/KEYWORDS:

Jordbruk, verdiskaping, sysselsetting,
Nordland

FAGOMRÅDE/FIELD OF WORK:

Verdiskapingsberegninger

SAMMENDRAG/SUMMARY:

LAND/COUNTRY:

Norge

FYLKE/COUNTY:

Nordland

KOMMUNE/MUNICIPALITY:

Bodø

STED/LOKALITET:

Mørkved

GODKJENT /APPROVED

Geir Harald Strand

NAVN/NAME

PROSJEKTLEDER /PROJECT LEADER

Ole Kristian Stornes

NAVN/NAME

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

FORORD

Å synliggjøre jordbrukets betydning for verdiskaping og sysselsetting er nyttig i mange sammenhenger. På oppdrag fra Nordland fylkeskommune har NIBIO gjennomført en analyse av «Verdiskaping og sysselsetting av jordbruket i Nordland».

Denne rapporten beskriver resultatene fra prosjektet. Rapporten tar for seg verdiskapingen og sysselsettingen knyttet direkte til primærjordbruket. Innenfor ressursrammen for dette prosjektet har det ikke vært mulig å utføre grundige analyser av alle aspekter som berøres. Vi mener likevel at resultatene gir en nyttig beskrivelse av verdiskapingen og sysselsettingen av jordbruket i Nordland. Resultatene må imidlertid brukes og tolkes med forsiktighet, siden de er beheftet med en ikke ubetydelig usikkerhet. Dette gjelder ikke minst tall på kommunenivå og for de minste driftsformene.

Prosjektleder for dette prosjektet og forfatter av rapporten har vært Ole Kristian Stornes.

Bodø, 15.06.16

Geir Harald Strand

INNHold

SAMMENDRAG.....	5
1 INNLEDNING.....	7
2 METODER	8
2.2 Datagrunnlaget	9
3 RESULTATER I PRIMÆRJORDBRUKET	12
3.1 Produksjonsinntektene i 2015	12
3.2 Verdiskaping og sysselsetting i 2015.....	13
3.3 Resultater for ulike driftsformer	16
3.3.1 Mjølkeproduksjon	16
3.3.2 Sauehold	18
3.3.3 Ammekuproduksjon	19
3.3.4 Geitehold	20
3.3.5 Svinehold.....	21
3.4 Resultater beregnet per innbygger	23
3.5 Utvikling i verdiskaping og sysselsetting over år.....	24
3.5.1 Utvikling i mjølkeproduksjonen over tid.....	25
3.5.2 Utvikling i saueholdet over tid.....	27
3.5.3 Utvikling i storfekjøttproduksjonen over tid	29
3.5.4 Utvikling i svineholdet over tid.....	29
3.5.5 Utvikling i andre produksjoner over tid.....	30
VEDLEGG	31

SAMMENDRAG

Hensikten med denne rapporten har vært å vise hvor stor verdiskaping jordbruket i Nordland står for. Tall for produksjonsinntektene og sysselsettingen er også med på å beskrive jordbrukets betydning i fylket.

De samlede produksjonsinntektene for de nesten 2 200 gårdsbrukene i Nordland er for 2015 beregnet til å være omtrent 2 150 mill. kr. Av dette utgjør tilskudd 910 mill. kr.

Begrepet verdiskaping er i denne rapporten definert som «nettoprodukt til faktorpris», inkludert alle tilskudd. Dette er lik sum produksjonsinntekter i jordbruket (inkl. tilskudd) minus alle kostnader bortsett fra leid hjelp og jordleie. Det er gjort beregninger med utgangspunkt i data fra produksjonstilskuddsregisteret hos Landbruksdirektoratet og driftsgranskningene hos NIBIO. Verdiskapingen av jordbruket i Nordland for 2015 er på nesten 820 mill. kr.

Sømna og Vestvågøy er de største jordbrukskommunene i Nordland med en verdiskaping på 52 millioner kroner. Deretter kommer Brønnøy og Hemnes med en verdiskaping på henholdsvis nesten 46 og nesten 40 mill. kr.

Sysselsettingen i jordbruket i Nordland er på velt 2 600 årsverk á 1 845 timer. Jordbruket i Vestvågøy kommune gir en sysselsetting på 171 årsverk, mens Sømna kommune har 152 årsverk og Brønnøy kommune 146 årsverk i jordbruket.

Mjølkeproduksjonen svarer for 56 prosent av verdiskapingen i jordbruket i Nordland. Verdiskapingen av mjølkeproduksjonen i fylket er 460 mill. kr, og driftsformen gir sysselsetting for 1 214 årsverk. Produksjonsinntektene for de nesten 900 mjølkeproduksjonsbrukene er over 1 230 mill. kr. Sømna er den største mjølkeproduksjonskommunen i Nordland med en verdiskaping på 44 mill. kr og deretter kommer Vestvågøy med 26 millioner kroner.

Det er sau på vel 500 bruk i Nordland. Saueholdet i fylket har 515 mill. kr i sum produksjonsinntekter, en verdiskaping på nesten 215 mill. kr og driftsformen gir sysselsetting til nesten 1 000 årsverk. Vestvågøy er den største sauekommunen i Nordland med en verdiskaping på nesten 16 mill. kr.

Mjølkeproduksjon og sauehold er de viktigste driftsformene i Nordland. De andre driftsformene i jordbruket i fylket oppnådde til sammen en verdiskaping på vel 140 mill. kr i 2015, og de svarer for en sysselsetting på 435 årsverk.

Den relative betydningen av jordbruket er ofte større i utkantkommuner med et lite folketall enn i mange av de tettest befolkede kommunene i Nordland. Vega og Vevelstad er de kommunene som har høyest verdiskaping fra jordbruket utregnet per innbygger. Vega er her best med en verdiskaping per innbygger på nesten 27 000 kroner.

NIBIO har tidligere beregnet verdiskapingen og sysselsettingen av jordbruket i Nordland for 2004 og 2009. Verdiskapingen av jordbruket i Nordland var på 771 mill. kr i 2004 hvis vi inflasjonsjusterer beregningene til 2015-verdi. I 2009 var verdiskapingen på 785 mill. kr og i 2015 på 819 mill. kr. Totalt gav jordbruket i Nordland en sysselsetting på 3 813 årsverk i 2004. Sysselsettingen i jordbruket i Nordland ble redusert til 3 150 årsverk i 2009 og deretter redusert til 2 645 årsverk i 2015. Det har skjedd en reduksjon i antall husdyr og i antall dekar jordbruksareal som er i drift de siste årene. Dessuten har gjennomsnittsbruket blitt større etter

hvert, og det brukes stadig mer teknisk utstyr. Dette gjør at det kreves mindre manuell arbeidskraft.

Av husdyrproduksjonene har sauehold og ammekuproduksjon økt verdiskapingen over tid. I 2004 var verdiskapingen i saueholdet i Nordland på 114 mill. kr, i 2009 på 171 mill. kr og i 2015 på nesten 215 mill. kr. Tallene refererer seg til faste 2015-kroner. Antall sauer i fylket i denne perioden har vært stabilt eller økt litt. Lønnsomheten i produksjonen har blitt betydelig bedre i løpet av de siste 10 årene. Dette har gjort at saueholdets andel av den samlede verdiskapingen i jordbruket har økt fra 15 prosent i 2004 til 26 prosent i 2015.

Mjølkeproduksjonen er den klart største og viktigste driftsformen i Nordland. Men verdiskapingen for denne produksjonen har blitt redusert fra 541 mill. kr i 2004 til 460 mill. kr i 2015. Begge tall er gitt i faste 2015-kroner. Sysselsettingen i mjølkeproduksjonen har gått ned fra 2 384 årsverk i 2004 til 1 214 årsverk i 2015.

1 INNLEDNING

Jordbruket er en viktig næring i Nordland. Samtidig er jordbruket under endring. Internasjonalt er det et press om deregulering av jordbruket og et krav om mer markedsbaserte løsninger.

Både for politikere, byråkrater, rådgivere, gårdbrukere og øvrige samfunnsmedlemmer vil det være nyttig å få kvantifisert jordbrukets betydning både på kommunalt og fylkeskommunalt nivå. Formålet med denne rapporten er å tallfeste jordbrukets bidrag til verdiskaping og sysselsetting i de ulike geografiske områdene i Nordland og i fylket samlet.

I denne rapporten blir det også vist tall for de enkelte driftsformene i Nordland. Dette gir et bilde av hvilke driftsformer som er av mindre og større viktighet med hensyn på verdiskaping og sysselsetting.

Nesten 2 200 bruk fra Nordland søkte om produksjonstilskudd per 31. juli 2015. Det er svært lite jordbruksproduksjon på bruk som ikke søker om produksjonstilskudd. Derfor har vi antatt at vi kan legge til grunn de brukene som søker om tilskudd.

Kapittel 3 viser resultatene for de beregningene som er gjort i forhold til selve primærjordbruket i Nordland. I tillegg til tall for verdiskapingen og sysselsettingen i jordbruket, presenteres det også utregninger for de samlede produksjonsinntektene i næringen. Skogbruk, jakt og fiske og andre tilleggsnæringer knyttet til gårdsbrukene er holdt

NIBIO (tidl.NILF) har i løpet av de siste 10 årene laget flere rapporter og notater som beskriver verdiskapingen og sysselsettingen av jordbruket i ulike fylker i landet. I de fleste tilfeller er det også foretatt en tilsvarende kartlegging av skogbruket og tilleggsnæringer. Dessuten er ringvirkningene av landbruket vanligvis også beregnet. Disse notatene og rapportene kan lastes ned fra NIBIO's hjemmeside, <http://www.nibio.no>.

2 METODER

For å finne ut nøyaktig hvor stor verdiskapingen i jordbruket er, måtte det ha vært laget en statistikk på grunnlag av regnskapene for alle bruk i Nordland. Hvor stor sysselsettingen i jordbruket er i antall årsverk, kan helt riktig bare beregnes ved at alle gårdbrukerne regelmessig noterte hvor mye de arbeider i jordbruket. Det sier seg selv at et slikt opplegg ikke lar seg gjennomføre. I praksis må verdiskapingen og sysselsettingen beregnes på best mulig måte ut fra tilgjengelig datamateriale. Opplysninger fra representative utvalg kan være et godt grunnlag for slike beregninger.

2.1 Metode og data

I politiske dokumenter og i dagspresse er verdiskaping et mye bruk uttrykk. Verdiskaping er bruk av kunnskap, kapital og/eller arbeid med det formålet å skape økonomiske verdier.

Verdiskaping er vanligvis ikke et begrep eller mål i regnskaper, verken i bedriftsregnskap eller i sektor- og nasjonalregnskap. I følge Statistisk sentralbyrå kan «hver enkelt nærings bidrag til den samlede verdiskaping måles ved næringens samlede bruttoprodukt. Bruttoproductet er definert som verdien av produserte varer minus vareinnsatsen. Se for eksempel Statistisk sentralbyrå (2014) for en forklaring av de ulike begrepene i nasjonalregnskapet.

I bruttoproduktet vil produktsubsidier, for eksempel pristilskudd, inngå, mens tilskudd som ikke kan henføres til et bestemt produkt, ikke er med. Dette vil ha betydning for jordbruket der produktuavhengige tilskudd utgjør en vesentlig del av de totale tilskuddene. Dette er støtteordninger som ikke er avhengig av produsert mengde. I den grad produktuavhengige tilskudd er betaling for produksjon av fellesgoder som samfunnet ønsker, vil det kunne argumenteres for å ta med disse tilskuddene i en vurdering av verdiskaping i jordbruket. Dette har vi gjort.

Kapitalslit (avskrivninger) er ikke trukket fra i bruttoproduktet. Bruttoproductet er således et uttrykk for hvor mye som er igjen av produksjonsverdien til betaling for de primære innsatsfaktorene jord, kapital og arbeid. Bruttoproductet skal dekke avskrivninger og renter, lønn for ansatte og betaling for eiernes eget arbeid, og det skal eventuelt gi en fortjeneste.

I denne rapporten defineres verdiskapingen i jordbruket som nettoproduktet. Nettoproduktet er lik bruttoproduktet minus avskrivninger. Vi har tatt utgangspunkt i følgende sammenhenger:

	Sum inntekter (produksjonsinntekter), jordbruket
+	Familiens arbeid på nyanlegg
-	Sum kostnader (ekskl. avskrivninger), jordbruket
+	Kostnader, leid hjelp
+	Kostnader, jordleie
=	Bruttoproduct (hvor tilskudd er inkludert)
-	Sum avskrivninger, jordbruket
=	Nettoprodukt (hvor tilskudd er inkludert)

Lien m.fl. (2004) benyttet samme definisjon og opplegg i en analyse av verdiskaping og sysselsetting i jordbruket i Hedmark. Når en benytter disse sammenhengene, får en resultater som er noenlunde i samsvar med for eksempel nasjonalregnskapet.

I denne rapporten er det fokusert mest på «nettoprodukt til faktorpris». Når ikke annet er sagt, er det dette resultatmålet vi legger til grunn når vi omtaler «verdiskaping». Vi har også tatt med tall for produksjonsinntekter. Dersom produksjonen skjer i hovedsak på egne ressurser, vil produksjonsinntekter være en god indikator på verdiskapingen. I tilfeller der produksjonen i stor grad er basert på innkjøpte ressurser, vil produksjonsinntekter være en dårlig indikator på den verdiskaping som skjer i en bedrift, næring eller region.

For å beregne verdiskapingen har vi tatt utgangspunkt i data fra produksjonstilskuddsregistret hos Landbruksdirektoratet og driftsgranskingene hos NIBIO. Produksjonstilskuddsregisteret for 31. juli 2015 er brukt for å finne antall dekar potet og grønnsaker (Landbruksdirektoratet, 2015). For sauehold og ammekuproduksjon har vi brukt registeret for søknadsomgangen 1. januar 2015. Når det gjelder mjølkeproduksjon, svinehold og eggproduksjon har vi også brukt tallene per 1. januar 2016 (Landbruksdirektoratet, 2015 og 2016).

Økonomien i jordbruket påvirkes selvfølgelig av de naturgitte forholdene i det enkelte år. Et godt avlingsår slår selvfølgelig positivt ut økonomisk i forhold til et år med dårlige avlinger. For å utjevne disse årlige svingningene, burde en ideelt sett bruke resultatet fra flere år som grunnlag for beregningene.

Med begrepet sysselsetting mener vi arbeidsforbruket i jordbruket. Dette er summen av brukerfamilienes arbeidsinnsats og arbeidstimer utført av leid hjelp. Gratisarbeid utført av personer utenfor det vi definerer som brukerfamilie, er også tatt med. Driftsgranskingene i jordbruket er sentral i beregningen av arbeidsforbruket i jordbruket.

2.2 Datagrunnlaget

Som grunnlag for våre beregninger har vi brukt driftsgranskingene for 2014. Tallene for 2014 er justert til 2015-nivå når det gjelder prisene på mjølk, kjøtt, ull og planteprodukter. Det samme er gjort for kostnadene. Produksjonstilskudd er beregnet ved å bruke tilskuddssatsene for 2015.

I driftsgranskingene for jordbruket var det med 30 mjølkebruk fra Nordland i 2014.

I Nordland er det tre soner for utbetaling av distriktstilskudd for mjølk. Sone 5 består av deler av Nord-Trøndelag og mesteparten av Ytre Helgeland. De nordligste kommunene i Nordland hører til sone 7 sammen med deler av Troms. Resten av Nordland tilhører sone 6. I driftsgranskingene i jordbruket for 2014 var det med 16 mjølkebruk i sone 6 med 24,7 årskyr i gjennomsnitt. I tillegg til mjølkeproduksjonen hadde gjennomsnittsbruket 4,6 vinterføra sauer og 0,8 ammekyr. De inntektene, kostnadene og det arbeidsforbruket disse sauene og ammekyrne representerer, har vi rensket bort så godt vi har kunnet. Tabell 2.1 viser verdiskapingen for gjennomsnittsbruket i fylket i sone 6. Verdiskaping per årsku justert til 2015-nivå var på 31 756 kroner. Arbeidsforbruket per årsku var på 143 timer. I de fleste av kommunene i Nordland hvor mjølkebrukene hører til sone 6, har vi brukt disse tallene for å beregne verdiskapingen og sysselsettingen for denne produksjonen. Tallene per årsku har blitt multiplisert med antall mjølkekyr i kommunen.

Tabell 2.1 Verdiskaping og sysselsetting for et bruk med 24,7 mjølkekyr i sone 6 i 2015

	Verdiskaping, kr	Arbeidsforbruk, timer
Planteproduksjonsinntekter	37 654	
+ Husdyrinntekter	1 181 176	
+ Tilskudd	674 355	
+ Andre jordbruksinntekter	14 770	
= Sum produksjonsinntekter	1 907 955	
+ Fam. arbeid på nyanlegg	2 560	
- Kostnader i jordbruket ekskl. avskrivninger	1 111 673	
+ Leid arbeid	153 223	
+ Jordleie	4 448	
= Bruttoprodukt	956 513	
- Avskrivninger jordbruket	171 344	
= Nettoprodukt (verdiskaping)	785 169	
Arbeidsforbruk i jordbruket		3 524

Små mjølkebruk har større verdiskaping målt per årsku enn større bruk. Arbeidsforbruket per årsku er også større på små enn på store bruk. I de fleste kommunene er gjennomsnittsstørrelsen på mjølkebruka omtrent på nivå med det vi har i driftsgranskingene. I noen få kommuner er det større mjølkebruk og i noen kommuner er brukene mindre enn gjennomsnittet. På grunnlag av driftsgranskingene har vi beregnet verdiskapingen per årsku for store og for små bruk. Problemet er at vi i enkelte soner har data fra få bruk og at derfor tallene kanskje ikke blir helt representative. For å øke representativiteten for store og små bruk har vi derfor gjort beregninger hvor vi har slått sammen sone 6 og 7. På samme måte har vi for sone 5 tatt med de mjølkebrukene fra Trøndelag som hører til denne sonen og slått de sammen med brukene fra Ytre Helgeland.

Tabell 2.2 viser gjennomsnittstall for verdiskaping og sysselsetting for mjølkeproduksjon og sauehold. Tallene er beregnet på bakgrunn av driftsgranskingene i jordbruket. De største mjølkebrukene i sone 5 har 29,0 årskyr i gjennomsnitt og de minste brukene i sone 6 og 7 har en gjennomsnittsstørrelse på 16,3 årskyr. Alle sauebrukene fra Nord-Norge i driftsgranskingene for 2014 hadde 160 vinterfôra sau i gjennomsnitt.

Gjennomsnittstallene i tabell 2.2 for mjølkeproduksjon og sauehold er forholdsvis sikre. De minste brukene er ikke representert i driftsgranskingene. Dette gjør at vi ikke har tall for små sauebruk, noe som det finnes en del av i Nordland.

Tabell 2.2 Produksjonsinntekter, verdiskaping og arbeidsforbruk for ulike typer bruk i 2015.

Bruksstørrelse og region	Prod.inntekter, kroner	Verdiskapning, kroner	Arbeidsforbruk, timer
Mjølkeproduksjon 29,0 årskyr sone 5	2 256 459	762 947	3 913
Mjølkeproduksjon 16,3 årskyr sone 6 og 7	1 468 791	594 657	3 191
160 vinterfôra sau Nord-Norge	880 182	367 963	2 267

For andre produksjoner er tallene som en har lagt til grunn for beregningene, mer usikre fordi vi har få bruk med i driftsgranskingene fra Nordland. Her har det vært nødvendig også å bruke tall fra bruk i Trøndelag og på Østlandet. For disse driftsformene er det gjort noen justeringer for å få best mulige tall for Nordland. Satsene for distriktstilskudd på produktene, som er gjeldende for Nordland, er lagt til grunn. Det er også tatt hensyn til at grunnprisen på kjøtt i Nord-Norge er lavere enn i resten av landet og at det motsatte er tilfelle for kraftfôrprisen. Lønnskostnadene er justert noe ned fordi Nord-Norge har lavere satser for arbeidsgiveravgift enn resten av landet. De fleste kostnadene ellers er skjønnsmessig økt noe fordi det må antas at de nord-norske brukene har noe høyere tall for enkelte kostnadsposter enn tilsvarende bruk i Trøndelag og på Østlandet.

3 RESULTATER I PRIMÆRJORDBRUKET

Det er blitt beregnet tall for produksjonsinntekter, verdiskaping og sysselsetting av jordbruket for hver av de 44 kommunene i Nordland. Her er det store variasjoner. Det finnes noen få store jordbrukskommuner. I to kommuner i Nordland er det ingen som har søkt om produksjonstilskudd i jordbruket.

3.1 Produksjonsinntektene i 2015

Verdiskapingen av jordbruket er blitt definert i kapittel 1. Produksjonsinntektene inngår som en viktig størrelse i dette begrepet. I dette kapittelet blir produksjonsinntektene i jordbruket i Nordland beskrevet nærmere. Produksjonsinntekter er verdien av varer og tjenester som er produsert i løpet av året pluss tilskudd fra det offentlige. I produksjonsinntektene inngår verdien av det som er solgt eller tatt ut til forbruk, korrigert for endringer i lagerbeholdningene av disse produktene.

Tabell 3.1 viser at de samlede produksjonsinntektene i jordbruket i Nordland er på 2 153 mill. kr. Av dette utgjør tilskudd 911 mill. kr eller nesten halvparten av de samlede produksjonsinntektene. Husdyrproduksjonsinntektene i Nordland er på 1 163 mill. kr og planteproduksjon og andre aktiviteter skaper produksjonsinntekter på til sammen 79 mill. kr.

Tabell 3.1 Produksjonsinntektene i jordbruket i Nordland, mill. kr

	Plante- produksjons- inntekter	Husdyr- produksjons- inntekter	Tilskudd	Andre inntekter	Sum produksjons- inntekter
Nordland	54	1 163	911	25	2 153

De produksjonstilskudd som gårdbrukerne mottar, kan vi dele i direkte tilskudd og pristilskudd. I pristilskudd inngår distriktstilskudd og grunntilskudd på kjøtt og mjølk. Pristilskuddene utgjør for Nordland 178 mill. kr mens de direkte tilskuddene er på 733 mill. kr.

Tabell 3.2 viser produksjonsinntektene i jordbruket i de forskjellige kommunene i Nordland. Sømna er den jordbrukskommunen i Nordland som har høyest produksjonsinntekter. I Sømna er sum produksjonsinntekter i jordbruket beregnet til å være omtrent 156 mill. kr. Deretter følger Brønnøy, Vestvågøy og Hemnes kommuner med produksjonsinntekter på henholdsvis 135, 130 og 101 mill. kr.

Tabell 3.2 Produksjonsinntektene i jordbruket i Nordland, mill. kr

Kommune	Produksjons- inntekter	Kommune	Produksjons- inntekter
Bodø	77	Gildeskål	19
Narvik	8	Beiarn	36
Bindal	40	Saltdal	31
Sømna	156	Fauske	44
Brønnøy	135	Sørfold	6
Vega	92	Steigen	87
Vevelstad	39	Hamarøy	17
Herøy	25	Tysfjord	4
Alstahaug	96	Lødingen	23
Leirfjord	91	Tjeldsund	13
Vefsn	76	Evenes	19
Grane	40	Ballangen	37
Hattfjelldal	77	Røst	2
Dønna	72	Flakstad	14
Nesna	53	Vestvågøy	130
Hemnes	101	Vågan	23
Rana	90	Hadsel	71
Lurøy	31	Bø	36
Træna	2	Øksnes	12
Rødøy	34	Sortland	74
Meløy	58	Andøy	65

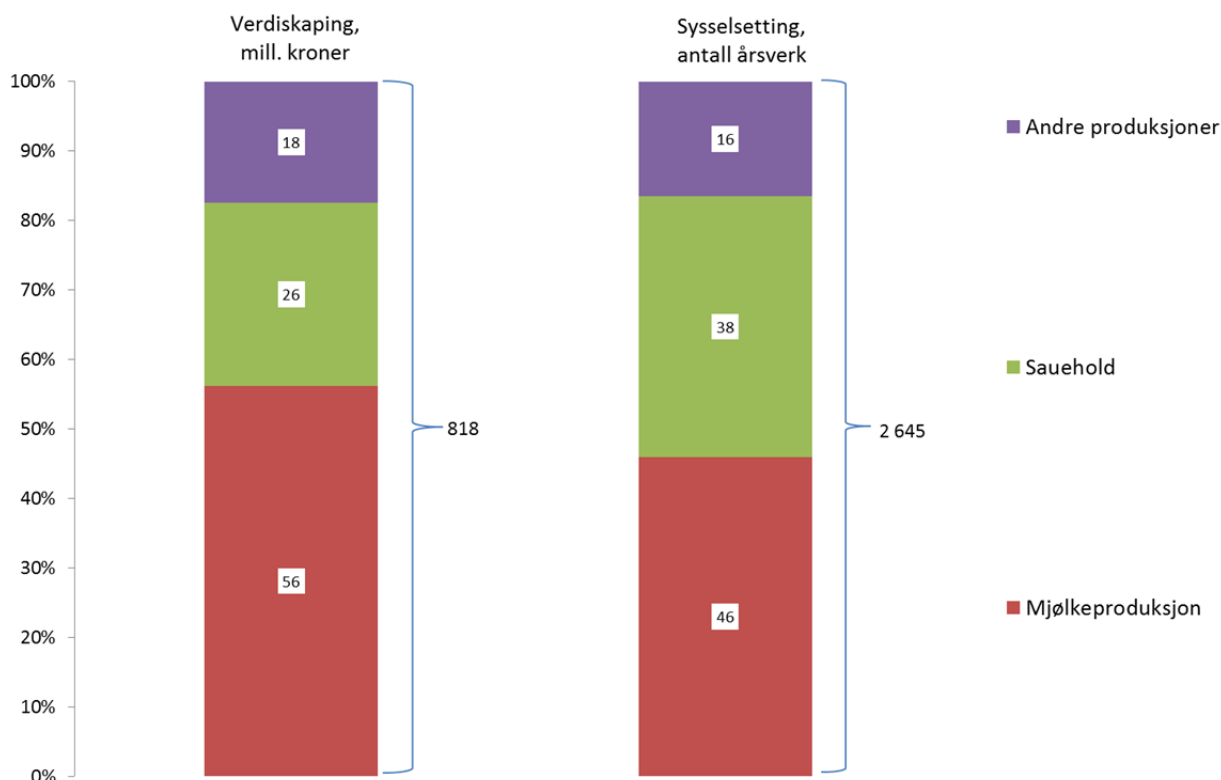
3.2 Verdiskaping og sysselsetting i 2015

Vi har gjort beregninger for alle de 42 kommunene i Nordland med jordbruksproduksjon. Beregningene er relativt sett mer usikre på kommunalt nivå enn for fylket totalt sett. De tre mjølkebrukene i en bestemt kommune kan jo ha et økonomisk resultat som er bedre enn gjennomsnittsbuket i driftsgranskingene, eller så kan det motsatte være tilfelle. Vi har nok beregnet litt for stor verdiskaping for enkelte kommuner og noe for liten verdiskaping for andre kommuner. Det samme vil også gjelde for arbeidsforbruket. Når vi slår sammen tallene for alle kommunene, vil slike forskjeller til en viss grad utjevne hverandre. Spesielt er tallene på kommunalt nivå usikre når det gjelder de driftsformene som betyr relativt lite totalt sett. Dette gjelder bl.a. de rene planteproduksjonene og fjørfeproduksjonen. Vi har regnet på disse produksjonene også for hver kommune. Tallene for disse vil ikke bli presentert for seg selv i denne rapporten, men de inngår i totaltallene.

Verdiskapingen i jordbruket i Nordland er på nesten 820 mill. kr, og sysselsettingen er på om lag 2 650 årsverk. I figur 3.1 er verdiskapingen og sysselsettingen av de ulike driftsformene i jordbruket i Nordland framstilt i et søylediagram. Søylene til venstre i diagrammet viser verdiskapingen

av de ulike driftsformene i jordbruket i Nordland. Søylene til høyre viser hvor mange årsverk arbeidsforbruket i de ulike driftsformene representerer.

Mjølkeproduksjonen er den viktigste driftsformen i Nordland med 56 prosent av verdiskapingen og 46 prosent av sysselsettingen. Saueholdet har også betydning i Nordland og skaper verdier for over 200 mill. kr og gir arbeid for nesten 1 000 årsverk. De andre driftsformene som svinehold, fjørfeproduksjon, kjøttproduksjon på storfe og planteproduksjoner står for 17 av verdiskapingen av jordbruket i Nordland, mens de står for 16 prosent av sysselsettingen i Nordland.

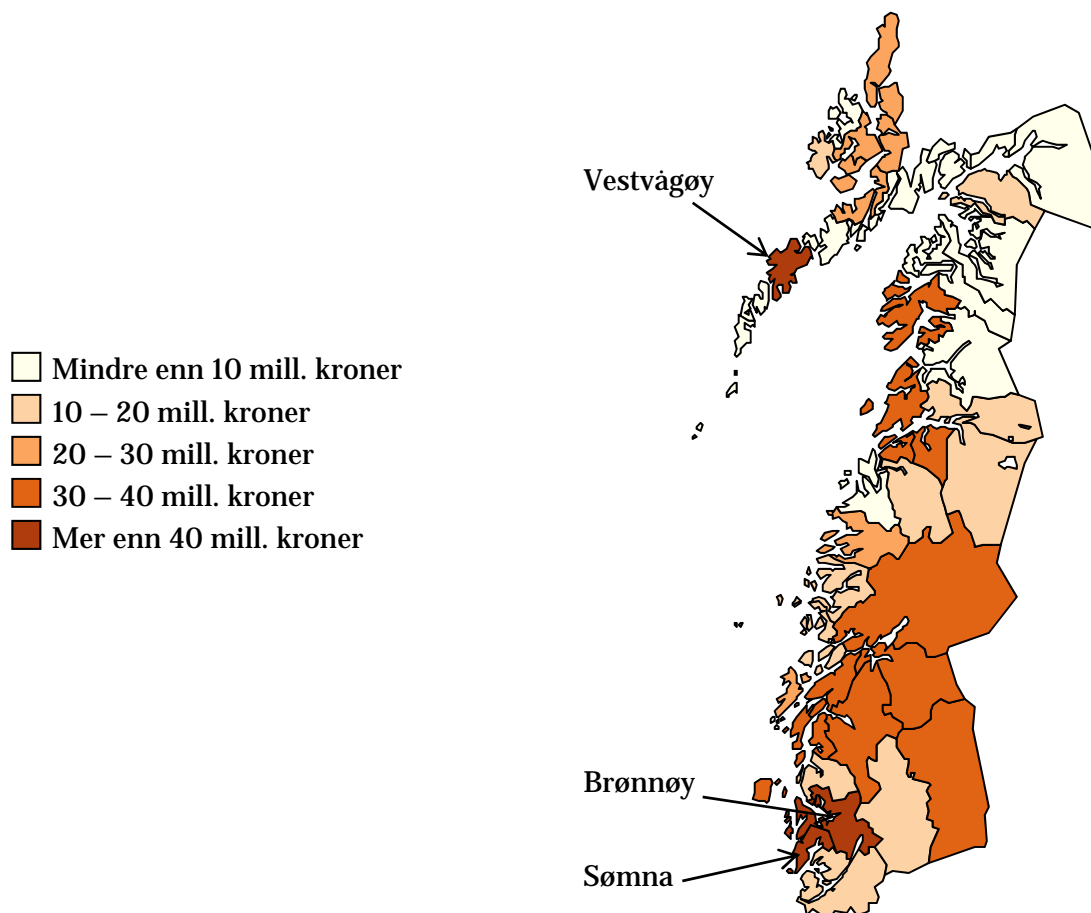
Figur 3.1 Verdiskaping og sysselsetting for jordbruket i Nordland i 2015

Det er stor variasjon mellom de ulike kommunene i Nordland når det gjelder jordbruket. I enkelte kommuner er jordbruket en betydelig næring, mens det i andre kommuner er få gårdsbruk i drift. I Moskenes og Værøy var det ingen bruk som søkte om produksjonstilskudd i 2015.

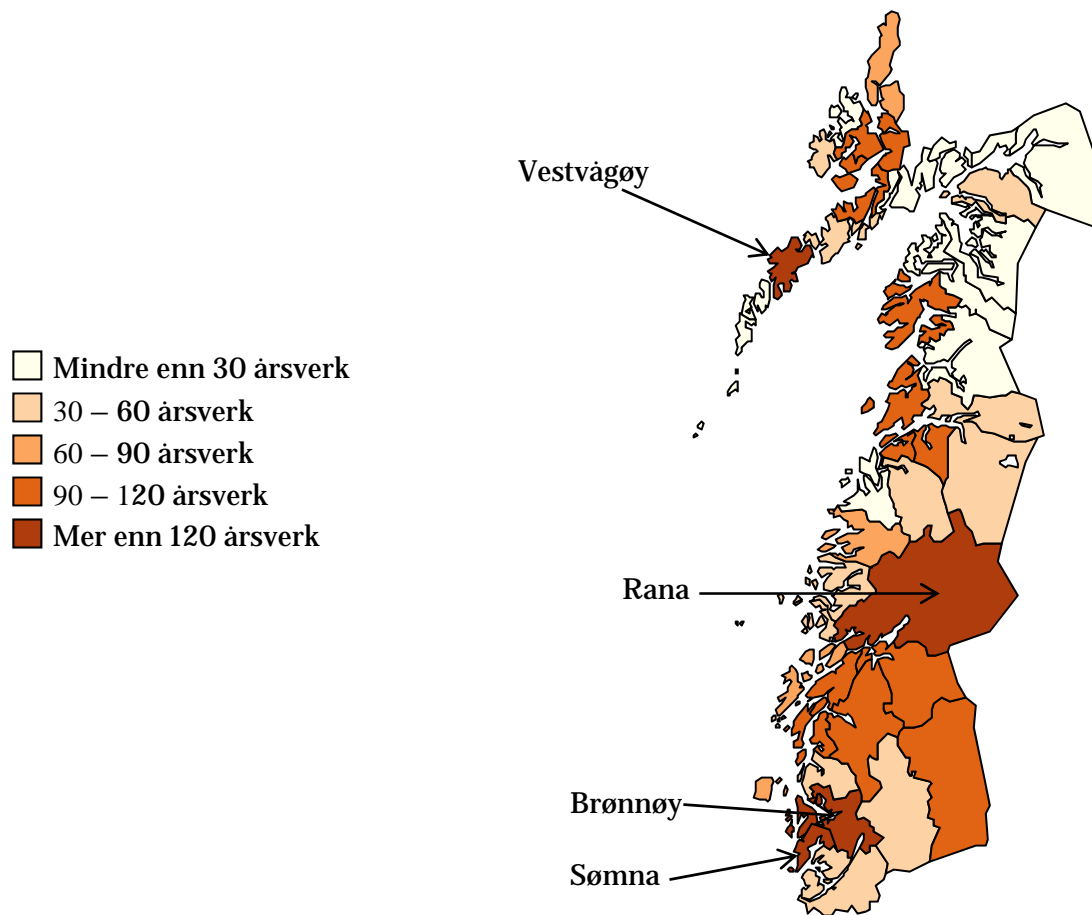
Vestvågøy og Sømna er de største jordbrukskommunene i Nordland. Jordbruket i hver av disse kommunene hadde en verdiskaping i 2015 på 52 mill. kr. Dette utgjør 6 prosent av jordbrukets verdiskaping i hele Nordland fylke. Det kan i utgangspunktet virke noe underlig at verdiskapingen er like stor i Vestvågøy som i Sømna kommune når produksjonsinntektene er en god del større i Sømna enn i Vestvågøy. Dette skyldes at mjølkeproduksjonen er veldig dominerende i Sømna, mens det også er en god del sau og geiter i Vestvågøy. I mjølkeproduksjonen utgjør verdiskapingen 37 prosent av produksjonsinntektene, mens tilsvarende tall for sauehold og geiteproduksjon er 42 og 45 prosent.

Figur 3.2 gir en oversikt over hvilke kommuner som har størst verdiskaping i jordbruket i Nordland. Som tidligere nevnt, er Sømna og Vestvågøy de største jordbrukskommunene i Nordland. Deretter kommer Brønnøy med en verdiskaping på 46 mill. kr og Hemnes med 40 mill. kr.

Jordbruket i Vestvågøy gir en sysselsetting på om lag 170 årsverk, mens Sømna har vel 150 årsverk i jordbruket. Figur 3.3 gir en grov oversikt over hvilke kommuner i Nordland som har flest arbeidsplasser i jordbruket og hvilke kommuner hvor jordbruket betyr mindre. Brønnøy har en sysselsetting i jordbruket på nesten 150 årsverk, mens jordbruket i Rana og Hemnes gir omtrent 120 årsverk. De fleste av de store jordbrukskommunene i Nordland ligger på Helgeland.

Figur 3.2 Verdiskapingen for forskjellige kommuner i Nordland

Figur 3.3 Sysselsettingen for forskjellige kommuner i Nordland

3.3 Resultater for ulike driftsformer

Mjølkeproduksjon og sauehold er de viktigste driftsformene i jordbruket i Nordland. I fylket er det en del svinproduksjon og ren kjøttproduksjon på storfe i tillegg til noe geitehold. Det er lite produksjon av poteter, egg, grønnsaker og bær i Nordland.

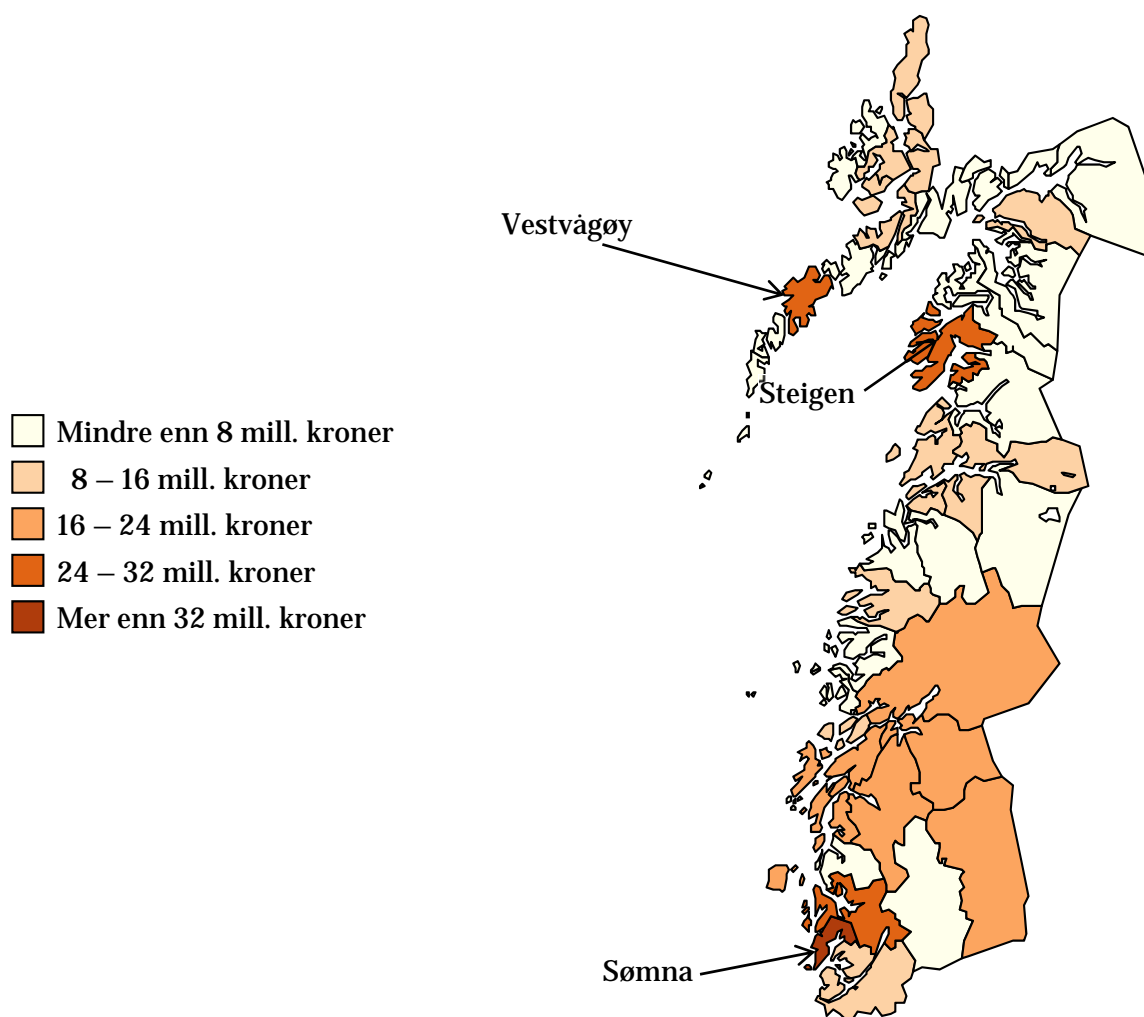
3.3.1 Mjølkeproduksjon

Tabell 3.3 viser hvordan verdiskapingen og sysselsettingen er for de brukene som driver med mjølkeproduksjon i Nordland.

Tabell 3.3 Produksjonsinntekter, verdiskaping og sysselsetting for mjølkeproduksjonsbrukene i Nordland

	Antall bruk	Prod.inntekter, mill. kroner	Verdiskaping, mill. kr	Arbeidsforbruk, Årsverk
Nordland	627	1 231	460	1 214

1. januar 2015 var det 627 mjølkeproduksjonsbruk i Nordland. Disse brukene står for en verdiskaping på 460 mill. kr. Sysselsettingen på mjølkeproduksjonsbrukene i fylket er beregnet til vel 1 200 årsverk. De samlede produksjonsinntektene for mjølkeproduksjonsbrukene i Nordland er på vel 1 200 mill. kr.

Figur 3.4 Verdiskapingen for mjølkeproduksjonen i forskjellige kommuner i Nordland

I gjennomsnitt står hvert mjølkeproduksjonsbruk i Nordland for en verdiskaping på ca. 734 000 kr. Gjennomsnittsstørrelsen for Nordlandsbrukene var 25,1 kyr. På mjølkeproduksjonsbrukene står husdyrholdet for 62 prosent av inntektene og tilskuddene for 35 prosent. Planteproduksjon og andre inntekter utgjør tre prosent av produksjonsinntektene.

Sømna er den største mjølkeproduksjonskommunen i Nordland med en verdiskaping på 44 mill. kr. Deretter kommer Vestvågøy med 26 mill. kr i verdiskaping og Steigen også med 26 mill. kr. Figur 3.4 viser en grov oversikt over hvor stor mjølkeproduksjonen er i de ulike kommunene i Nordland.

3.3.2 Sauehold

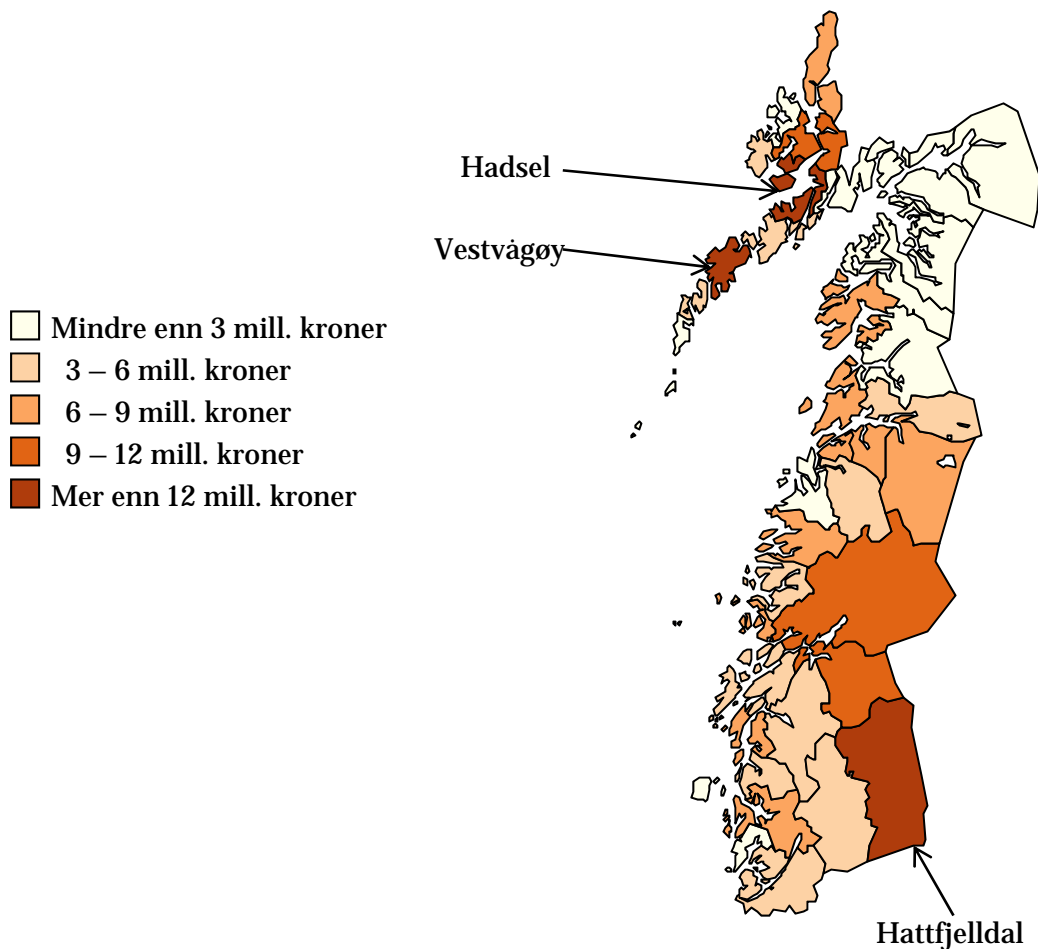
I Nordland var det 983 bruk som søkte om produksjonstilskudd for sau i 2015. Tabell 3.4 viser antall årsverk og verdiskapingen av saueholdet i Nordland.

Verdiskapingen av saueholdet i Nordland er på 215 mill. kr. Sauebrukene i Nordland gir en sysselsetting på omtrent 995 årsverk. Av de samlede produksjonsinntektene utgjør tilskudd 62 prosent, husdyrprodukter 34 prosent og planteprodukter og andre inntekter fire prosent.

Tabell 3.4 Produksjonsinntekter, verdiskaping og sysselsetting for sauebrukene i Nordland

	Antall bruk	Prod.inntekter, mill. kroner	Verdiskaping, mill. kr	Arbeidsforbruk, Årsverk
Nordland	983	515	215	995

Vestvågøy er den største sauekommunen i Nordland med en verdiskaping på nesten 16 mill. kr. Deretter følger Hadsel med nesten 14 mill. kr og Hattfjelldal med 13 mill. kr i verdiskaping. Figur 3.5 viser en oversikt over saueholdet i Nordland.

Figur 3.5 Verdiskapingen for saueholdet i forskjellige kommuner i Nordland

3.3.3 Ammekuproduksjon

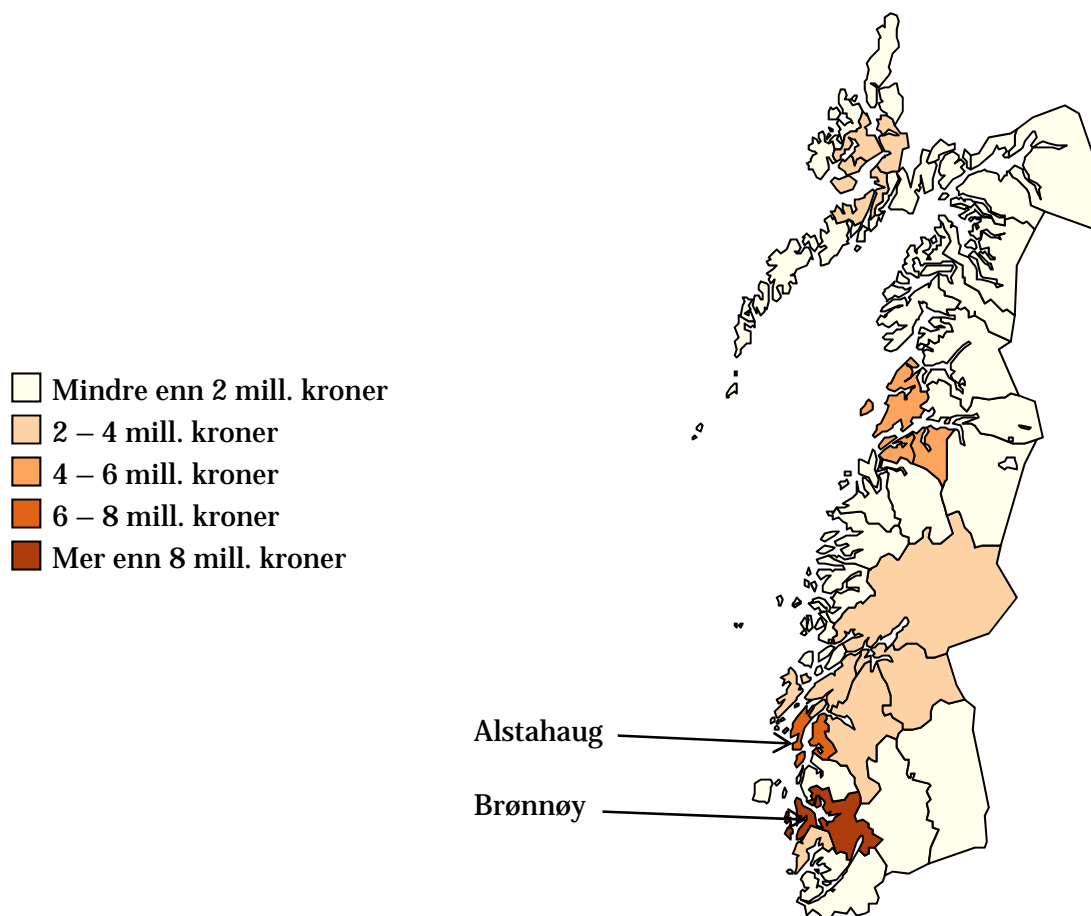
I Nordland var det 351 bruk som søkte om produksjonstilskudd for ammekyr i 2015. Tabell 3.5 viser antall årsverk og verdiskapingen av ammekyrproduksjon i Nordland.

Verdiskapingen av saueholdet i Nordland er på 215 mill. kr. Sauebrukene i Nordland gir en sysselsetting på omtrent 995 årsverk. Av de samlede produksjonsinntektene utgjør tilskudd 62 prosent, husdyrprodukter 34 prosent og planteprodukter og andre inntekter fire prosent.

Tabell 3.5 Produksjonsinntekter, verdiskaping og sysselsetting for bruk med ammekyr i Nordland

	Antall bruk	Prod.inntekter, mill. kroner	Verdiskaping, mill. kr	Arbeidsforbruk, Årsverk
Nordland	351	211	66	281

Brønnøy er den største ammekukommunen i Nordland med en verdiskaping på vel 9 mill. kr. Deretter følger Alstahaug med 6 mill. kr og Bodø med nesten 5 mill. kr i verdiskaping. Figur 3.6 viser en oversikt over hvor viktig ammekuproduksjonen er i de ulike kommunene i Nordland.

Figur 3.6 Verdiskapingen for ammekuproduksjonen i forskjellige kommuner i Nordland

3.3.4 Geitehold

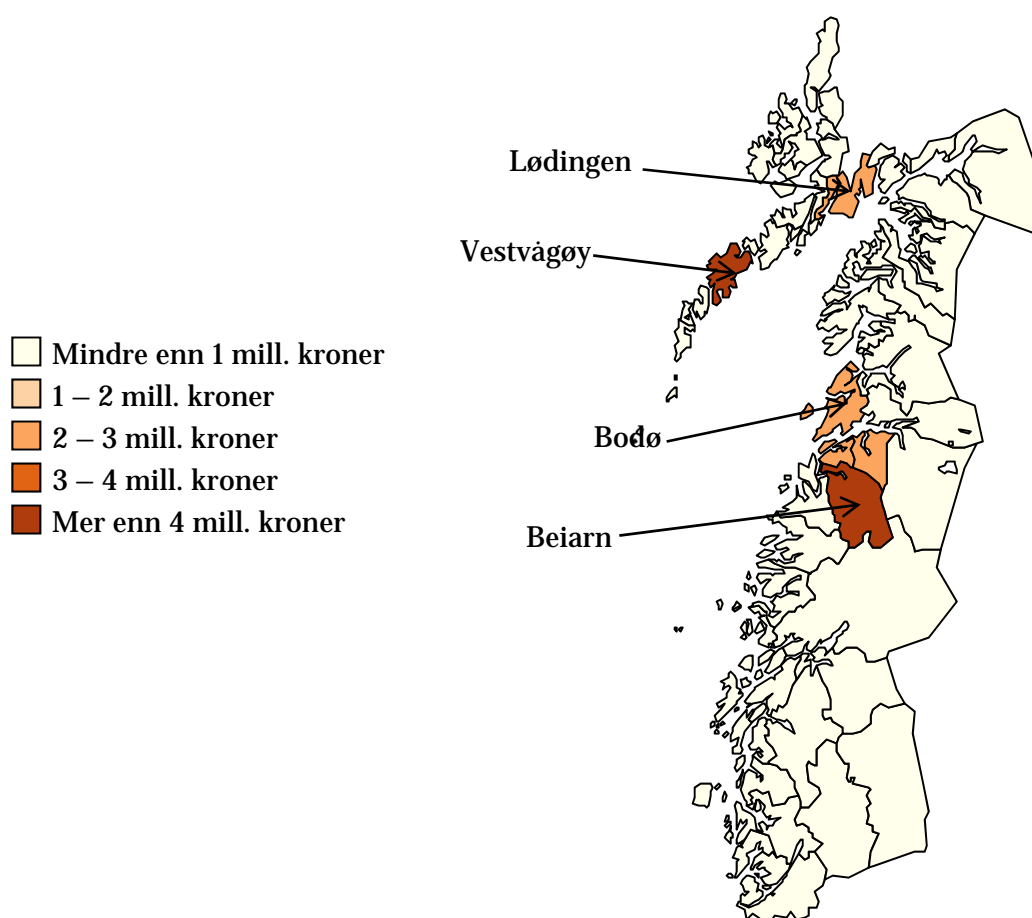
I Nordland var det 26 bruk som søkte om produksjonstilskudd for geit i 2015. Tabell 3.6 viser antall årsverk og verdiskapingen av geiteholdet i Nordland.

Geitehold har totalt sett liten betydning i Nordland, men denne produksjonen har en viss betydning i noen få kommuner. Verdiskapingen av geiteholdet i Nordland er på 17 mill. kr. Geitebrukene i Nordland gir en sysselsetting på omtrent 53 årsverk. Tilskudd utgjør hele 65 prosent av de samlede produksjonsinntektene, husdyrprodukter 34 prosent og planteprodukter og andre inntekter en prosent.

Tabell 3.6 Produksjonsinntekter, verdiskaping og sysselsetting for bruk med geitehold i Nordland

	Antall bruk	Prod.inntekter, mill. kroner	Verdiskaping, mill. kr	Arbeidsforbruk, Årsverk
Nordland	26	38	17	53

Det er bare 7 kommuner i Nordland som har gårdsbruk med geitehold. Vestvågøy er den største geitekommunen i Nordland med en verdiskaping på nesten 6 mill. kr. Deretter følger Beiarn med 4 mill. kr og Lødingen med nesten 3 mill. kr i verdiskaping. Figur 3.7 viser en oversikt over kommunene som har geit i Nordland.

Figur 3.7 Verdiskapingen for geiteholdet i Nordland

3.3.5 Svinehold

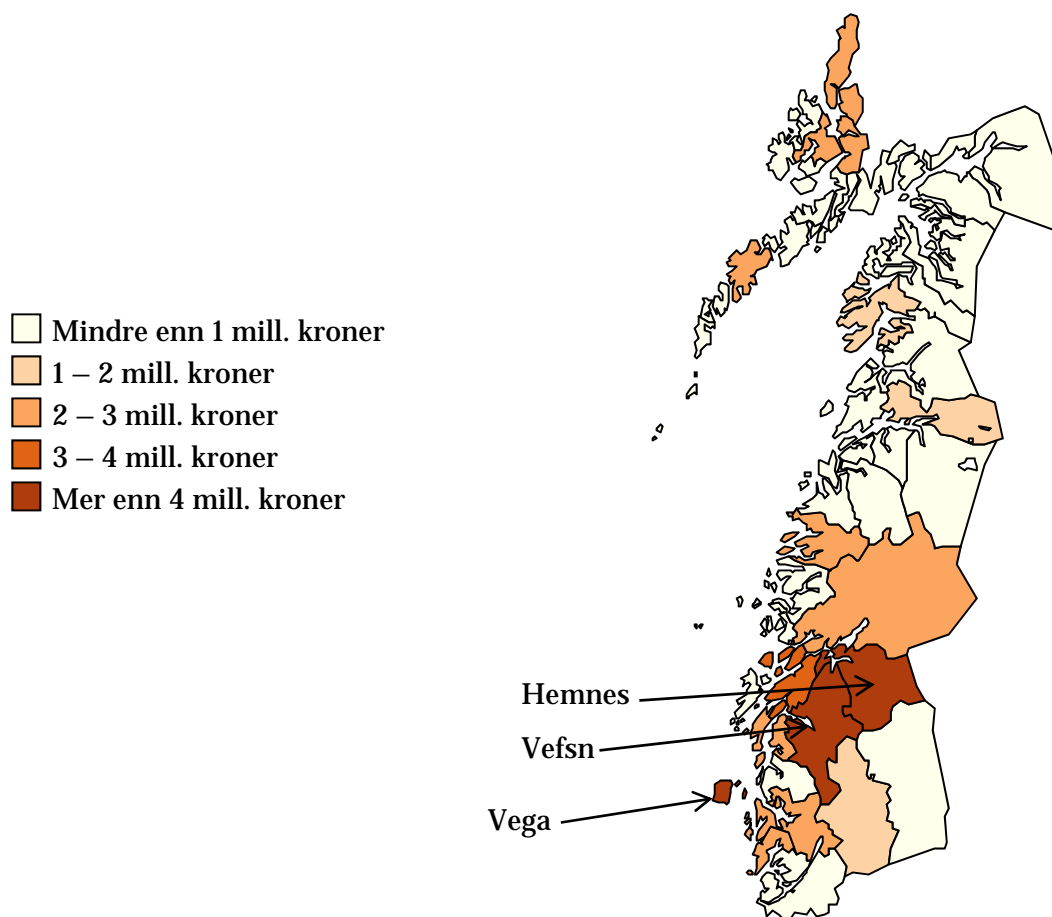
I Nordland var det nesten 100 bruk fra 29 kommuner som søkte om produksjonstilskudd for svinehold i 2015. Tabell 3.7 viser antall årsverk og verdiskapingen av svineholdet i Nordland.

Verdiskapingen av svineholdet i Nordland er på 47 mill. kr. Svinebrukene i Nordland gir en sysselsetting på 47 årsverk. Av de samlede produksjonsinntektene utgjør tilskudd 16 prosent, og husdyrprodukter 84 prosent.

Tabell 3.7 Produksjonsinntekter, verdiskaping og sysselsetting for bruk med ammekyr i Nordland

	Antall bruk	Prod.inntekter, mill. kroner	Verdiskaping, mill. kr	Arbeidsforbruk, Årsverk
Nordland	94	105	47	47

Helgeland er det klart sterkeste område for svinehold i Nordland. Vega er den største svinekommunen i Nordland med en verdiskaping på nesten 6 mill. kr. Deretter følger Vefsn og Hemnes med 4 mill. kr i verdiskaping. Figur 3.8 viser en oversikt over hvor viktig svineholdet er i de ulike kommunene i Nordland.

Figur 3.7 Verdiskapingen for svineholdet i de ulike kommunene i Nordland

3.4 Resultater beregnet per innbygger

Tidligere i dette kapitlet er produksjonsinntekter, verdiskaping og sysselsetting i jordbruket presentert i absolutte tall for kommunene i Nordland. Men kommunene er svært ulike både når det gjelder folketall og når det gjelder areal. Den relative betydningen av jordbruket er ofte større i utkantkommuner med et lite folketall enn i bykommunene i Nordland.

I Nordland bor det vel 240 000 innbyggere. Jordbruket i Nordland gir en sysselsetting på 20 timer per innbygger. Produksjonsinntektene og verdiskapingen i jordbruket i Nordland er utregnet til å være henholdsvis 8 900 og 3 400 kroner per innbygger.

De folkerike kommunene kommer i de fleste tilfeller langt nede på listen når det gjelder verdiskaping i jordbruket regnet per innbygger. Vestvågøy er den største jordbrukskommunen i Nordland absolutt sett, men det er 21 kommuner i Nordland som har høyere verdiskaping per innbygger. I følge tabell 3.8 er verdiskapingen i jordbruket i Vestvågøy på nesten 4 700 kroner per innbygger. Tilsvarende tall for Vega med vel 1200 innbyggere er 26 700 kroner per innbygger. Arbeidsforbruket i jordbruket i Vega er 132 timer per innbygger.

Tabell 3.8 verdiskaping og sysselsetting per innbygger i enkelte kommuner i Nordland

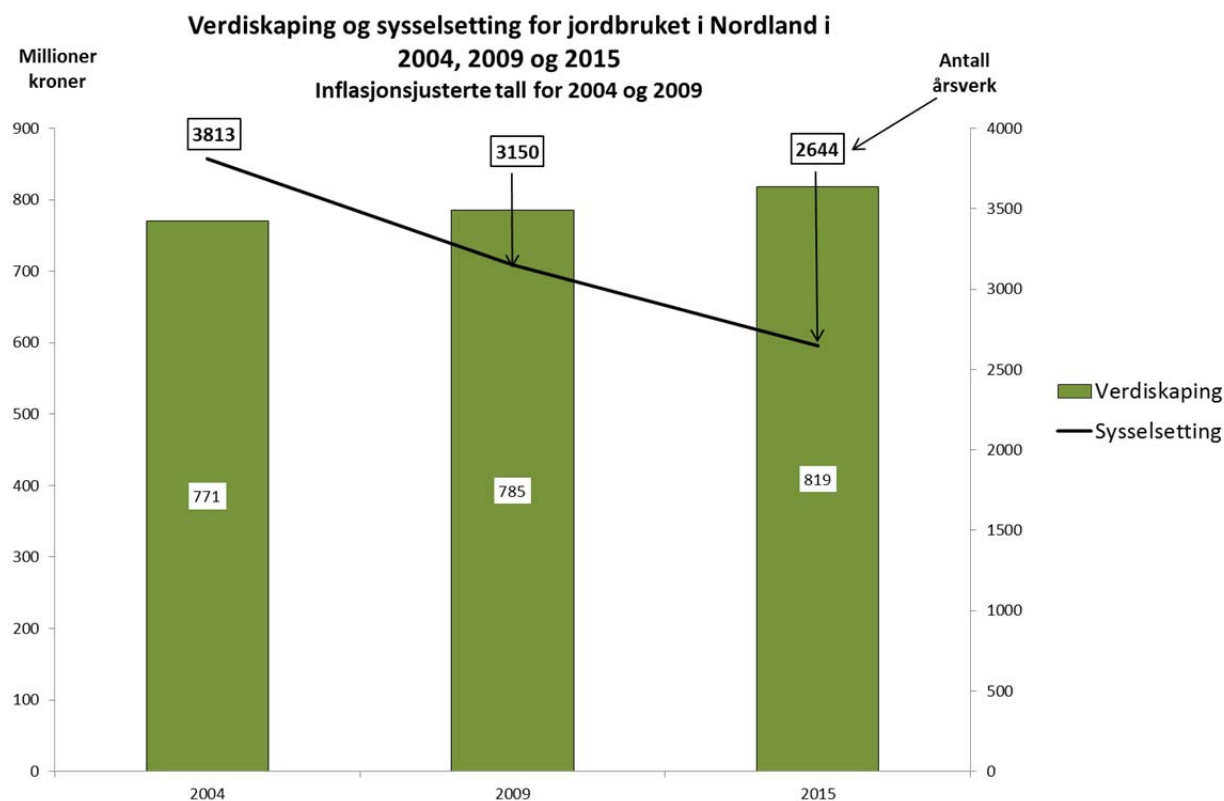
Kommune	Antall innbyggere i 2015	Produksjonsinntekt per innbygger, tusen kroner	Verdiskaping per innbygger, tusen kroner	Arbeidsforbruk i jordbruket per innbygger, timer
Vega	1 225	74 713	26 719	132
Vevelstad	510	75 824	25 672	157
Sømna	2 063	75 653	25 106	136
Hattfjelldal	1 533	50 544	20 711	112
Vestvågøy	11 140	11 668	4 667	28
Bodø	50 185	1 542	612	4

Vevelstad med vel 500 innbyggere og Sømna med vel 2 000 innbyggere kommer høyt opp på listen over kommuner i Nordland med høyest verdiskaping i jordbruket per innbygger. Hattfjelldal har vel 1 500 innbyggere.

3.5 Utvikling i verdiskaping og sysselsetting over år

I delkapitlene foran har vi beskrevet verdiskapingen og sysselsettingen i jordbruket i Nordland i 2015. Nå vil vi også vise hvordan jordbruket har utviklet seg over tid. Det blir stadig færre bruk som driver aktivt jordbruk i Nordland. I 2004 var det 2 873 bruk som søkte om produksjonstilskudd, i 2009 var det 2 559 bruk og i 2015 finner vi 2 164 bruk fra Nordland i produksjonstilskuddsregisteret. Jordbruksareal i drift er redusert fra nesten 596 000 dekar i 2004 til vel 583 000 dekar i 2009. I 2015 ble det søkt om produksjonstilskudd for vel 555 000 dekar.

Figur 3.9 viser hvordan verdiskapingen og sysselsettingen i jordbruket for 2015 var sammenlignet med tilsvarende tall for 2004 og 2009. Tallene for verdiskapingen i 2004 og 2009 er inflasjonsjustert til 2015-verdi ved hjelp av konsumprisindeksen. Verdiskapingen i jordbruket har økt noe over år. I 2004 var verdiskapingen i jordbruket i Nordland 771 mill. kr målt i 2015-kroner. Dette tallet økte til 819 mill. kr i 2015.

Figur 3.8 Verdiskaping og sysselsetting for jordbruket i Nordland i 2004, 2009 og 2015. Inflasjonsjusterte tall for verdiskaping i 2004 og 2009

Arbeidsforbruket i jordbruket ble redusert betydelig fra vel 3 800 årsverk i 2004 til nesten 2 650 årsverk i 2015. Jordbruket er noe redusert hvis vi ser på areal som er i drift og antall husdyr. Dessuten har vi fått et mer rasjonelt jordbruk med stadig større bruk og mer bruk av teknisk utstyr.

27 av kommunene i Nordland har høyere verdiskaping av jordbruket i 2015 enn i 2004. For resten av kommunene har det vært en redusert verdiskaping over tid. Tabell 3.9 viser hvordan utviklingen har vært for de største jordbrukskommunene i Nordland.

Rana kommune har økt verdiskapingen i jordbruket fra 31 mill. kr i 2004 til 37 mill. kr i 2015. Sømna kommune som hadde høyest verdiskaping i 2004 med nesten 53 mill. kr i 2004, hadde nesten en million kroner lavere verdiskaping i 2015. Ellers har to av de største jordbrukskommunene i Nordland Vestvågøy og Brønnøy høyere verdiskaping i jordbruket i 2015 sammenlignet med 2004.

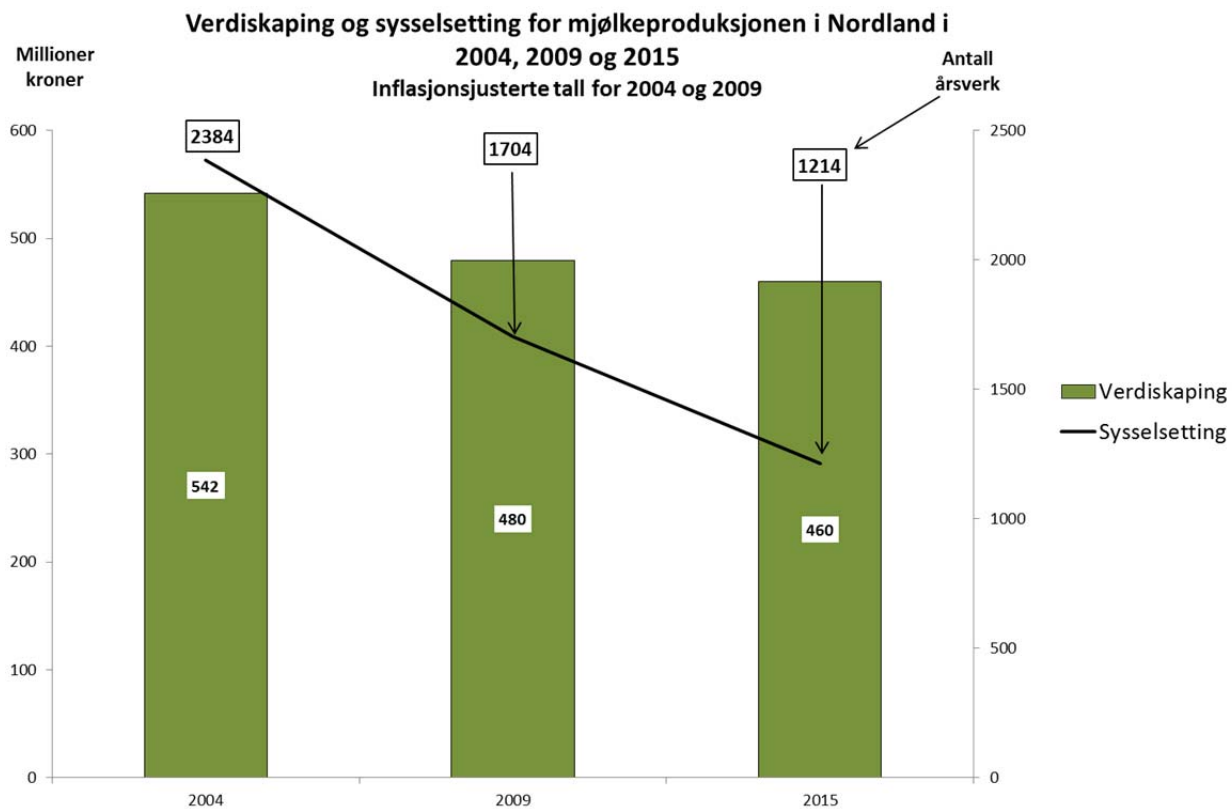
Tabell 3.9 Verdiskaping og sysselsetting for alle produksjoner i 2004, 2009 og 2014 for noen kommuner i Nordland. Inflasjonsjusterte tall for verdiskaping i 2004 og 2009. 2015=100

Kommuner	Verdiskaping, 1000 kroner			Sysselsetting, årsverk		
	2004	2009	2015	2004	2009	2015
Rana	31 172	30 251	37 075	180	130	121
Vestvågøy	47 089	51 930	51 990	230	215	171
Hemnes	35 888	33 198	39 947	181	137	115
Alstahaug	33 752	33 789	34 921	148	134	115
Steigen	36 660	36 218	35 730	171	132	103
Sømna	52 524	53 349	51 793	171	132	103
Bodø	32 627	32 054	30 704	159	124	103
Nordland	770 460	785 460	818 609	3 813	3 150	2 645

3.5.1 Utvikling i mjølkeproduksjonen over tid

I 2004 var det omtrent 19 000 mjølkekyr i Nordland. Dette tallet ble redusert til knapt 17 000 kyr i 2009 og til vel 15 500 kyr i 2015. Mjølkeytelsen per årsku har økt de siste årene, men likevel viser figur 3.9 at verdiskapingen i mjølkeproduksjonen har blitt redusert fra 541 mill. kr i 2004 til 460 mill. kr i 2015. Lønnsomheten i mjølkeproduksjonen er noe bedre i 2015 enn den var i 2004, men den betydelige reduksjonen i antall kyr gjør at vi har fått en reduksjon i verdiskapingen over år.

Sysselsettingen knyttet til mjølkeproduksjonen er kraftig redusert fra 2 384 årsverk i 2004 til 1 214 årsverk i 2015.

Figur 3.9 Verdiskaping og sysselsetting for mjølkeproduksjonen i Nordland i 2004, 2009 og 2015. Inflasjonsjusterte tall for verdiskaping i 2004 og 2009

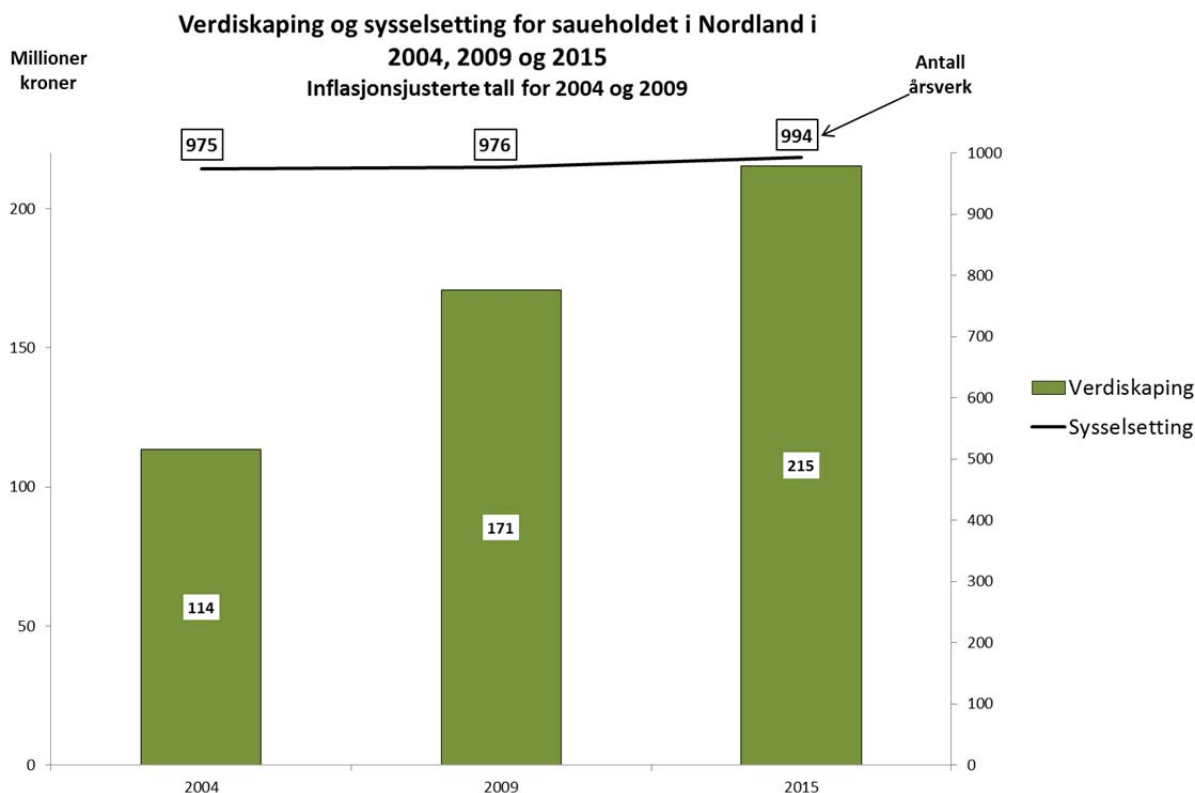
Verdiskapingen av mjølkeproduksjonen har blitt redusert fra 2004 til 2015 for de fleste kommunene i Nordland. Bare 4 kommuner har en liten økning i verdiskaping i løpet av denne perioden. Tabell 3.10 viser verdiskapingen og sysselsettingen for de største mjølkekommunene i Nordland. Den største mjølkekommunen, Sømna, har redusert verdiskapingen fra 48 mill. kr i 2004 til 44 mill. i 2015.

Tabell 3.10 Verdiskaping og sysselsetting for mjølkeproduksjonen i 2004, 2009 og 2015 for noen kommuner i Nordland. Inflasjonsjusterte tall for verdiskaping i 2004 og 2009. 2015=100

Kommuner	Verdiskaping, 1000 kroner			Sysselsetting, årsverk		
	2004	2009	2015	2004	2009	2015
Sømna	47 753	45 903	43 681	180	166	121
Vestvågøy	27 806	25 668	26 482	116	95	66
Steigen	31 247	27 808	26 104	139	96	64
Brønnøy	32 796	26 937	24 672	129	97	69
Vega	23 979	26 502	23 214	99	85	65
Vefsn	27 079	22 649	22 198	128	82	54
Hemnes	25 043	21 005	22 134	112	72	54
Nordland	541 539	479 796	460 298	2 384	1 704	1 214

3.5.2 Utvikling i saueholdet over tid

Per 1. januar 2004 var det 92 500 sauer over og under et år i Nordland ifølge Produksjons-tilskuddsregisteret. Tilsvarende antall sauer i 2009 var 94 000, mens det var 93 600 sauer i 2015. Sauetallet har holdt seg på samme nivå eller økt litt de siste årene. Verdiskapingen i saueholdet har økt betydelig over år. Figur 3.10 viser en verdiskaping i saueholdet i 2015, 2009 og 2004 på henholdsvis 215, 171 og 114 mill. kr. Økonomien i saueholdet har ifølge driftsgranskingene i jordbruket forbedret seg betydelig de siste årene i forhold til det som var tilfelle først på 2000-tallet. Dette er nok noe av årsaken til at sauertallet ikke er gått tilbake på tross av en god del rovdyrproblemer i enkelte områder i fylket.

Figur 3.10 Verdiskaping og sysselsetting for saueholdet i Nordland i 2004, 2009 og 2015. Inflasjonsjusterte tall for verdiskaping i 2004 og 2009

Alle sauebruk fra Nord-Norge som var med i driftsgranskingene i jordbruket i 2015, oppnådde i gjennomsnitt et vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk på 265 000 kroner. Tilsvarende tall for driftsgranskingene i 2003 var på kr 121 000, noe som utgjør 150 000 kroner målt i 2015-verdi.

Tabell 3.11 Verdiskaping og sysselsetting for saueholdet i 2004, 2009 og 2015 for noen kommuner i Nordland. Inflasjonsjusterte tall for verdiskaping i 2004 og 2009. 2015=100

Kommuner	Verdiskaping, 1000 kroner			Sysselsetting, årsverk		
	2004	2009	2015	2004	2009	2015
Vestvågøy	9 031	14 567	15 765	74	83	78
Hadsel	10 008	11 228	13 589	68	64	53
Hattfjelldal	6 825	9 954	12 986	41	57	45
Hemnes	8 244	10 283	11 530	62	59	48
Rana	5 503	9 117	10 391	62	52	51
Sortland	6 232	8 244	9 510	48	47	47
Andøy	5 288	5 612	8 468	32	32	32
Nordland	113 598	170 862	215 379	973	976	994

I 2004 var det 1 218 bruk i Nordland som søkte om produksjonstilskudd for sau og i 2015 var dette tallet redusert til 983. Dette tilsvarer en nedgang i antall sauebruk med 20 prosent. I 2015 var det bare halvparten så mange sauebruk i Nordland som i 2004.

Verdiskapingen i saueholdet har økt i så å si alle kommunene i fylket fra 2004 til 2014. Det er bare to kommuner som har hatt en svak tilbakegang for verdiskapingen i saueholdet i løpet av perioden. Vestvågøy, Hadsel, Hattfjelldal og Hemnes er de største sauekommunene i Nordland. Dette går fram av tabell 3.11. Vestvågøy var den største sauekommunen i 2015 og har gått forbi Hadsel, som var størst i 2004.

3.5.3 Utvikling i storfékjøttproduksjonen over tid

I hele landet var det knapt 51 000 ammekyr i 2004 og dette antallet økte til nesten 72 000 i 2015. I Nordland var det omtrent 3 400 ammekyr i 2004. Dette antallet økte til 4 100 ammekyr i 2009 og til 5 000 dyr i 2015. Tabell 3.12 viser en verdiskaping på 37 mill. kr i 2004, 58 mill. kr i 2009 og 66 mill. kr i 2015.

Tabell 3.12 Verdiskaping og sysselsetting for ammekuproduksjonen i 2004, 2009 og 2015 for noen kommuner i Nordland. Inflasjonsjusterte tall for verdiskaping i 2004 og 2009. 2015=100

Kommuner	Verdiskaping, 1000 kroner			Sysselsetting, årsverk		
	2004	2009	2015	2004	2009	2015
Brønnøy	4 696	8 344	9 437	20	42	32
Alstahaug	2 077	5 055	6 058	11	26	27
Bodø	2 825	4 093	4 678	16	21	21
Rana	1 748	2 911	3 889	12	15	17
Dønna	1 398	2 254	3 482	8	11	15
Sortland	828	1 998	3 324	4	10	15
Hadsel	978	2 753	2 904	3	14	13
Nordland	37 481	58 275	65 972	211	294	281

De viktigste kommunene i Nordland når det gjelder storfékjøttproduksjon, er Brønnøy, Alstahaug, Bodø og Rana.

3.5.4 Utvikling i svineholdet over tid

Nordland har mye mer svinehold enn Troms og Finnmark. I 2004 var det omtrent 2 300 avlspurker i Nordland og i 2009 2 200 avlspurker. I 2015 var det vel 2 400 avlspurker i Nordland. Dessuten er det noen produsenter i fylket som driver med ren slaktegrisproduksjon.

Verdiskapingen av svineholdet i Nordland var på 44 mill. kr i 2004 og dette har økt til 47 mill. kr i 2015. Tabell 3.13 viser at det i dag er mest svinehold i Vega, Vefsn, Hemnes, Nesna og Leirfjord. Dette er kommuner som alle ligger på Helgeland.

Tabell 3.13 Verdiskaping og sysselsetting for svineholdet i 2004, 2009 og 2015 for noen kommuner i Nordland. Inflasjonsjusterte tall for verdiskaping i 2004 og 2009. 2015=100

Kommuner	Verdiskaping, 1000 kroner			Sysselsetting, årsverk		
	2004	2009	2015	2004	2009	2015
Vega	2 710	4 669	5 914	7	7	6
Vefsn	2 642	4 586	4 051	7	7	4
Hemnes	1 294	820	4 039	3	1	4
Nesna	2 101	2 477	3 395	4	4	3
Leirfjord	2 861	3 899	3 362	11	6	3
Brønnøy	4 326	3 916	2 878	6	6	3
Rana	2 909	1 238	2 580	5	2	3
Nordland	43 768	43 606	47 437	103	67	47

3.5.5 Utvikling i andre produksjoner over tid

Tabell 3.14 viser hvordan andre produksjoner enn mjølkeproduksjon, sauehold, ammeku-produksjon og svinehold har utviklet seg over tid for en del kommuner. Vi har her summert tallene for fjørfé, potet, kornproduksjon, grønnsakproduksjon og geitehold. Verdiskapingen for disse produksjonene var på 34 mill. kr i 2004. Dette tallet var redusert til knapt 30 mill. kr i 2015.

Størst verdiskaping for disse produksjonene finner vi i Vestvågøy, Beiarn, Lødingen og Bodø. Dette er de viktigste geitekommunene i Nordland.

Tabell 3.14 Verdiskaping og sysselsetting for fjørfé, potet, kornproduksjon, grønnsakproduksjon og geitehold i 2004, 2009 og 2015 for noen kommuner i Nordland. Inflasjonsjusterte tall for verdiskaping i 2004 og 2009. 2015=100

Kommuner	Verdiskaping, 1000 kroner			Sysselsetting, årsverk		
	2004	2009	2015	2004	2009	2015
Vestvågøy	7 767	7 471	6 273	32	25	20
Beiarn	4 045	3 800	4 178	16	13	13
Lødingen	2 046	2 202	3 044	9	8	10
Bodø	5 623	3 971	3 036	24	13	10
Andøy	456	1 104	1 694	2	4	6
Grane	1 678	1 384	1 350	4	4	5
Sømna	1 143	1 498	1 210	3	6	7
Nordland	34 355	32 922	29 524	139	109	108

Vedlegg 1 Nærmere om beregningene

Beregningene i kapittel 3 i denne rapporten er gjort med utgangspunkt i data fra produksjons-tilskuddsregisteret hos Landbruksdirektoratet og driftsgranskingene hos NIBIO. Vi har brukt dyretallet per 1. januar 2015 og 2016 for husdyrproduksjonene og areal per 31. juli 2015 for planteproduksjoner.

Det er gjort beregninger for alle de 42 kommunene i Nordland som har jordbruksproduksjon. Beregninger er gjort for alle typer driftsformer. I en konkret kommune i Nordland var det i gjennomsnitt per 1. januar 2015 og 1. januar 2016 i alt 319,5 mjølkekyr på 13 bruk. For å beregne produksjonsinntekter, verdiskaping og sysselsetting for denne produksjonen i denne kommunen, ble det brukt tall for alle mjølkebrukene i sone 6. Disse hadde 24,7 årskyr i gjennomsnitt.

Tabell V.1 Beregningseksempel produksjonsinntekter, verdiskaping og arbeidsforbruk, for mjølkeproduksjonen i en kommune i Nordland i 2015

Antall	Produksjonsinntekter,		Verdiskaping,		Arbeidsforbruk,	
	kr		kr		timer	
mjølkekyr	Per ku	Sum	Per ku	Sum	Per ku	Sum
319,5	77 167	24 654 874	31 756	10 146 069	142,5	45 543

Vedlegg 2 Produksjonsinntektene

Tabell V.2 Produksjonsinntektene i 2015 for de ulike kommunene i Nordland, mill. kroner

Kommuner Nordland	Plante-produksjons-inntekter	Husdyr-produksjons-inntekter	Tilskudd	Andre inntekter	Sum produksjons-inntekter
Bodø	2,0	38,1	36,2	1,0	77,4
Narvik	0,8	3,1	3,6	0,2	7,7
Bindal	0,9	23,1	15,7	0,3	40,0
Sømna	3,9	99,7	51,8	0,7	156,1
Brønnøy	2,4	78,4	52,9	1,3	135,1
Vega	1,3	59,7	30,1	0,4	91,5
Vevelstad	0,6	22,6	15,2	0,3	38,7
Herøy	0,5	13,3	10,8	0,2	24,8
Alstahaug	2,1	53,6	39,7	1,0	96,4
Leirfjord	1,9	53,3	34,6	0,7	90,5
Vefsn	2,2	42,8	30,3	0,9	76,1
Grane	2,0	22,7	15,0	0,4	40,0
Hattfjelldal	1,6	38,2	36,6	1,0	77,5
Kommuner Nordland	Plante-produksjons-inntekter	Husdyr-produksjons-inntekter	Tilskudd	Andre inntekter	Sum produksjons-inntekter
Dønna	2,5	40,4	28,3	0,6	71,8
Nesna	1,0	30,7	20,5	0,5	52,6
Hemnes	1,9	55,7	42,0	1,1	100,8
Rana	2,4	46,6	39,9	1,2	90,1
Lurøy	0,7	14,8	15,2	0,4	31,1
Træna	0,0	0,5	0,9	0,0	1,5
Rødøy	0,8	16,7	16,2	0,5	34,1
Meløy	1,1	30,5	25,5	0,7	57,8
Gildeskål	0,4	8,8	9,0	0,4	18,7
Beiarn	0,7	16,8	18,2	0,4	36,1
Saltdal	1,4	13,3	16,2	0,5	31,4
Fauske	2,2	24,1	17,0	0,5	43,8
Sørfold	0,2	2,3	3,1	0,1	5,7
Steigen	3,1	48,4	34,4	0,9	86,8
Hamarøy	0,4	7,3	8,5	0,4	16,6
Tysfjord	0,1	1,2	2,1	0,1	3,5
Lødingen	0,4	12,1	10,6	0,3	23,5
Tjeldsund	0,3	5,9	6,8	0,4	13,5
Evenes	0,5	8,5	9,3	0,4	18,6
Ballangen	1,1	20,2	15,2	0,4	36,8

Tabell V.2 forts. Produksjonsinntektene i 2015 for de ulike kommunene i Nordland, mill. kroner

Kommuner Nordland	Plante- produksjons- inntekter	Husdyr- produksjons- inntekter	Tilskudd	Andre inntekter	Sum produksjons- inntekter
Røst	0,0	0,7	1,2	0,0	1,9
Flakstad	0,3	5,4	8,2	0,3	14,2
Vestvågøy	3,7	66,0	59,0	1,3	130,0
Vågan	0,5	9,7	11,9	0,6	22,8
Hadsel	1,9	32,9	34,6	1,3	70,6
Bø	0,8	15,9	17,9	1,1	35,7
Øksnes	0,3	5,4	6,6	0,2	12,5
Sortland	1,7	38,7	32,8	1,0	74,1
Andøy	1,6	35,1	27,5	0,7	64,9
Nordland	54,2	1 163,3	910,8	24,8	2 153,0

Vedlegg 3 Verdiskaping og sysselsetting

Tabell V.3 Verdiskaping og sysselsetting i 2015 for de ulike kommunene i Nordland

Kommuner Nordland	Verdiskaping, tusen kroner	Verdiskaping per innbygger, kroner	Sysselsetting, årsverk	Arbeidsforbruker innbygger, timer
Bodø	30 704	612	92	3
Narvik	2 942	156	9	1
Bindal	16 804	11 339	43	54
Sømna	51 793	25 106	148	133
Brønnøy	45 569	5 744	134	31
Vega	32 731	26 719	83	125
Vevelstad	13 093	25 672	38	139
Herøy	9 088	5 232	28	29
Alstahaug	34 921	4 685	107	26
Leirfjord	32 206	14 720	98	83
Vefsn	33 114	2 480	84	12
Grane	15 030	10 309	40	51
Hattfjelldal	31 749	20 711	92	110
Dønna	24 614	17 494	78	102
Nesna	19 122	10 220	56	56
Hemnes	39 947	8 822	106	43
Rana	37 075	1 422	104	7
Lurøy	12 147	6 337	38	37
Træna	633	1 302	2	8
Rødøy	13 914	10 965	41	59
Meløy	23 574	3 653	65	18
Gildeskål	7 143	3 547	23	21
Beiarn	15 107	14 279	44	77
Saltdal	12 818	2 708	39	15
Fauske	17 031	1 770	49	9
Sørfold	2 334	1 195	8	7
Steigen	35 730	14 252	93	68
Hamarøy	6 624	3 658	21	22
Tysfjord	1 396	699	5	5
Lødingen	8 610	3 986	28	24
Tjeldsund	5 023	3 924	17	24
Evenes	7 037	5 081	23	30
Ballangen	14 223	5 511	39	28
Røst	803	1 473	3	9

Tabell V.3 forts. Verdiskaping og sysselsetting i 2015 for de ulike kommunene i Nordland

Kommuner Nordland	Verdiskaping, tusen kroner	Verdiskaping per innbygger, kroner	Syssetting, årsverk	Arbeidsforbruk per innbygger, timer
Flakstad	5 775	4 252	19	26
Vestvågøy	51 990	4 667	146	24
Vågan	8 856	954	29	6
Hadsel	26 271	3 261	86	20
Bø	13 292	5 031	44	31
Øksnes	4 785	1 049	16	6
Sortland	28 205	2 774	81	15
Andøy	24 787	4 966	70	26
Nordland	818 609	3 402	2 645	20

Vedlegg 4 Verdiskaping ulike driftsformer

Tabell V.4 Verdiskaping i 2015 for forskjellige driftsformer i de ulike kommunene i Nordland

Kommuner Nordland	Verdiskaping, mjølkeproduksjon, tusen kroner	Verdiskaping, sauehold, tusen kroner	Verdiskaping, andre produksjoner, tusen kroner
Bodø	15 148	7 180	8 377
Narvik	1 613	630	699
Bindal	12 747	3 253	804
Sømna	43 681	2 503	5 608
Brønnøy	24 672	7 576	13 322
Vega	23 214	2 841	6 676
Vevelstad	7 922	3 660	1 511
Herøy	5 176	3 766	146
Alstahaug	20 126	6 209	8 586
Leirfjord	21 562	4 449	6 195
Vefsn	22 198	4 500	6 416
Grane	7 891	4 083	3 056
Hattfjelldal	17 101	12 986	1 662
Dønna	16 816	3 676	4 122
Nesna	8 149	5 896	5 077
Hemnes	22 134	11 530	6 283
Rana	19 689	10 391	6 994
Lurøy	4 227	6 828	1 092
Træna	0	633	0
Rødøy	7 320	5 754	841
Meløy	12 067	7 695	3 812
Gildeskål	3 379	1 429	2 335

Tabell V.4 forts. Verdiskaping i 2015 for forskjellige driftsformer i de ulike kommunene i Nordland

Kommuner Nordland	Verdiskaping, mjølkeproduksjon, tusen kroner	Verdiskaping, sauehold, tusen kroner	Verdiskaping, andre produksjoner, tusen kroner
Beiarn	6 494	3 929	4 684
Saltdal	2 652	7 539	2 628
Fauske	10 146	3 957	2 928
Sørfold	822	1 403	109
Steigen	26 104	6 135	3 491
Hamarøy	3 326	2 705	593
Tysfjord	0	1 153	243
Lødingen	4 014	421	4 174
Tjeldsund	2 725	1 838	460
Evenes	3 166	2 678	1 194
Ballangen	10 774	2 450	999
Røst	0	803	0
Flakstad	1 113	4 509	153
Vestvågøy	26 482	15 765	9 743
Vågan	3 822	4 824	210
Hadsel	8 632	13 589	4 050
Bø	7 628	3 534	2 130
Øksnes	1 278	2 701	805
Sortland	13 111	9 510	5 584
Andøy	11 180	8 468	5 139
Nordland	460 298	215 379	142 933

Vedlegg 5 Verdiskaping og årsverk i ulike år

Tabell V.5 Verdiskaping og sysselsetting i ulike kommuner i ulike år for alle produksjoner.
Inflasjonsjusterte tall for 2004 og 2009. 2015 =100

Kommuner Nordland	Verdiskaping, 1000 kroner			Sysselsetting, årsverk		
	2004	2009	2015	2004	2009	2015
Bodø	32 627	32 054	30 704	159	124	103
Narvik	4 811	4 453	2 942	28	18	10
Bindal	16 422	15 910	16 804	98	61	48
Sømna	52 524	53 349	51 793	203	198	152
Brønnøy	45 379	47 738	45 569	182	192	146
Vega	29 308	33 264	32 731	118	104	88
Vevelstad	12 207	13 698	13 093	52	50	43
Herøy	6 817	8 399	9 088	38	32	34
Alstahaug	33 752	33 789	34 921	148	134	115
Kommuner Nordland	Verdiskaping, 1000 kroner			Sysselsetting, årsverk		
	2004	2009	2015	2004	2009	2015
Leirfjord	26 564	31 051	32 206	135	116	105
Vefsn	34 597	34 368	33 114	168	128	91
Grane	12 330	13 454	15 030	62	53	47
Hattfjelldal	26 344	27 366	31 749	143	123	93
Dønna	23 812	23 639	24 614	108	84	84
Nesna	19 534	17 488	19 122	98	69	62
Hemnes	35 888	33 198	39 947	181	137	115
Rana	31 172	30 251	37 075	180	130	121
Lurøy	8 909	11 007	12 147	62	49	49
Træna	210	540	633	2	3	2
Rødøy	10 827	13 930	13 914	80	64	50
Meløy	23 456	21 313	23 574	112	82	77
Gildeskål	8 804	7 254	7 143	49	32	25
Beiarn	15 293	15 121	15 107	87	61	50
Saltdal	10 514	11 029	12 818	61	47	51
Fauske	17 076	18 146	17 031	91	72	56
Sørfold	2 456	2 473	2 334	20	13	10
Steigen	36 660	36 218	35 730	171	132	103
Hamarøy	7 434	6 842	6 624	35	30	23
Tysfjord	1 793	1 743	1 396	14	9	7
Lødingen	7 298	7 297	8 610	35	28	28
Tjeldsund	4 773	5 050	5 023	25	22	20
Evenes	6 475	6 196	7 037	35	28	26

Tabell V.5 forts. Verdiskaping og sysselsetting i ulike kommuner i ulike år for alle produksjoner.
Inflasjonsjusterte tall for 2004 og 2009. 2015 =100

Kommuner	Verdiskaping, 1000 kroner			Sysselsetting, årsverk		
	2004	2009	2015	2004	2009	2015
Nordland						
Ballangen	10 400	9 205	14 223	50	37	43
Røst	754	690	803	8	4	4
Værøy	8	0	0	1	0	0
Flakstad	3 928	4 559	5 775	26	24	25
Vestvågøy	47 089	51 930	51 990	230	215	171
Vågan	10 092	9 703	8 856	61	46	36
Hadsel	27 701	25 056	26 271	137	116	94
Bø	12 815	13 231	13 292	72	56	48
Øksnes	5 872	5 908	4 785	34	29	20
Sortland	25 372	26 758	28 205	122	115	96
Andøy	20 643	20 791	24 787	89	83	74
Nordland	770 742	785 460	818 609	3 812	3 150	2 645

Tabell V.6 Verdiskaping og sysselsetting i ulike kommuner i ulike år for mjølkeproduksjonen.
Inflasjonsjusterte tall for 2004 og 2009. 2015 =100

Kommuner	Verdiskaping, 1000 kroner			Sysselsetting, årsverk		
	2004	2009	2015	2004	2009	2015
Nordland						
Bodø	20 221	18 509	15 148	88	64	37
Narvik	3 609	3 212	1 613	16	12	5
Bindal	13 415	12 094	12 747	74	44	30
Sømna	47 753	45 903	43 681	180	166	121
Brønnøy	32 796	26 937	24 672	129	97	69
Vega	23 979	26 502	23 214	99	85	65
Vevelstad	10 930	10 407	7 922	43	34	22
Herøy	4 611	6 098	5 176	21	20	14
Alstahaug	25 190	22 100	20 126	106	80	56
Leirfjord	20 525	20 835	21 562	95	75	68
Vefsn	27 079	22 649	22 198	128	82	54
Grane	7 790	7 779	7 891	38	28	19
Hattfjelldal	18 149	15 933	17 101	92	61	42
Dønna	20 260	18 469	16 816	88	59	47
Nesna	14 026	9 126	8 149	69	33	26
Hemnes	25 043	21 005	22 134	112	72	54
Rana	20 324	16 437	19 689	98	59	48
Lurøy	5 649	5 912	4 227	36	20	13

Tabell V.6 forts. Verdiskaping og sysselsetting i ulike kommuner i ulike år for mjølkeproduksjonen. Inflasjonsjusterte tall for 2004 og 2009. 2015 =100

Kommuner	Verdiskaping, 1000 kroner			Sysselsetting, årsverk		
	2004	2009	2015	2004	2009	2015
Nordland						
Træna	0	0	0	0	0	0
Rødøy	7 581	7 875	7 320	49	30	18
Meløy	14 184	11 433	12 067	64	37	29
Gildeskål	4 610	2 644	3 379	24	9	10
Beiarn	8 369	7 387	6 494	42	28	16
Saltdal	5 835	5 199	2 652	27	18	6
Fauske	12 402	10 874	10 146	54	37	25
Sørfold	1 086	733	822	5	3	2
Steigen	31 247	27 808	26 104	139	96	64
Hamarøy	6 150	4 197	3 326	25	15	10
Tysfjord	0	0	0	0	0	0
Lødingen	4 455	3 912	4 014	17	14	11
Tjeldsund	3 101	2 855	2 725	13	11	9
Evenes	4 862	3 426	3 166	20	13	9
Ballangen	9 730	7 195	10 774	39	27	27
Røst	0	0	0	0	0	0
Værøy	0	0	0	0	0	0
Flakstad	1 387	1 142	1 113	6	4	4
Vestvågøy	27 806	25 668	26 482	116	95	66
Kommuner						
Nordland						
Vågan	4 951	3 975	3 822	22	14	12
Hadsel	13 094	9 222	8 632	52	34	23
Bø	7 979	7 721	7 628	34	30	24
Øksnes	2 898	1 866	1 278	12	7	3
Sortland	16 527	14 533	13 111	65	54	32
Andøy	11 938	10 221	11 180	45	38	28
Nordland	541 539	479 796	460 298	2 384	1 704	1 214

Tabell V.7 Verdiskaping og sysselsetting i ulike kommuner i ulike år for sauehold. Inflasjonsjusterte tall for 2004 og 2009. 2015 =100

Kommuner	Verdiskaping, 1000 kroner			Sysselsetting, årsverk		
	2004	2009	2015	2004	2009	2015
Nordland						
Bodø	1 916	4 391	7 180	27	25	35
Narvik	102	560	630	6	3	3
Bindal	791	2 203	3 253	17	13	16
Sømna	625	1 891	2 503	10	11	12
Brønnøy	3 031	7 629	7 576	26	44	37
Vega	509	1 507	2 841	6	9	14
Vevelstad	907	2 259	3 660	8	13	17
Herøy	1 660	1 983	3 766	16	11	19
Alstahaug	2 481	4 318	6 209	21	25	28
Leirfjord	2 462	4 249	4 449	24	24	22
Vefsn	2 075	4 327	4 500	16	25	22
Grane	2 126	2 968	4 083	15	17	20
Hattfjelldal	6 825	9 954	12 986	41	57	45
Dønna	1 187	1 893	3 676	7	11	18
Nesna	1 847	4 098	5 896	18	23	25
Hemnes	8 244	10 283	11 530	62	59	48
Rana	5 503	9 117	10 391	62	52	51
Lurøy	3 024	4 637	6 828	24	26	34
Træna	210	535	633	2	3	0
Rødøy	2 227	4 725	5 754	26	27	28
Meløy	4 377	5 336	7 695	35	30	38
Gildeskål	1 226	1 302	1 429	12	7	7
Beiarn	1 985	3 037	3 929	23	17	19
Saltdal	3 096	4 131	7 539	24	24	37
Fauske	2 872	4 092	3 957	27	23	20
Sørfold	1 099	1 460	1 403	13	8	7

Tabell V.7 forts. Verdiskaping og sysselsetting i ulike kommuner i ulike år for sauehold. Inflasjonsjusterte tall for 2004 og 2009. 2015 =100

Kommuner	Verdiskaping, 1000 kroner			Sysselsetting, årsverk		
	2004	2009	2015	2004	2009	2015
Nordland						
Steigen	2 541	4 419	6 135	20	25	30
Hamarøy	902	2 057	2 705	8	12	11
Tysfjord	1 586	1 313	1 153	13	8	6
Lødingen	321	526	421	6	3	2
Tjeldsund	914	1 436	1 838	8	8	9
Evenes	1 043	1 746	2 678	12	10	12
Ballangen	208	1 175	2 450	6	7	12
Røst	754	690	803	8	4	4
Værøy	8	0	0	1	0	0
Flakstad	2 249	3 355	4 509	20	19	20
Vestvågøy	9 031	14 567	15 765	74	83	78
Vågan	4 316	5 489	4 824	35	31	24
Hadsel	10 008	11 228	13 589	68	64	53
Bø	2 985	2 831	3 534	25	16	16
Øksnes	2 805	3 288	2 701	21	19	13
Sortland	6 232	8 244	9 510	48	47	47
Andøy	5 288	5 612	8 468	32	32	32
Nordland	113 598	170 862	215 379	973	976	994
Kommuner	Verdiskaping, 1000 kroner			Sysselsetting, årsverk		
Nordland	2004	2009	2015	2004	2009	2015
Steigen	2 541	4 419	6 135	20	25	30
Hamarøy	902	2 057	2 705	8	12	11
Tysfjord	1 586	1 313	1 153	13	8	6
Lødingen	321	526	421	6	3	2
Tjeldsund	914	1 436	1 838	8	8	9
Evenes	1 043	1 746	2 678	12	10	12
Ballangen	208	1 175	2 450	6	7	12
Røst	754	690	803	8	4	4
Værøy	8	0	0	1	0	0
Flakstad	2 249	3 355	4 509	20	19	20
Vestvågøy	9 031	14 567	15 765	74	83	78
Vågan	4 316	5 489	4 824	35	31	24
Hadsel	10 008	11 228	13 589	68	64	53
Bø	2 985	2 831	3 534	25	16	16
Øksnes	2 805	3 288	2 701	21	19	13
Sortland	6 232	8 244	9 510	48	47	47
Andøy	5 288	5 612	8 468	32	32	32
Nordland	113 598	170 862	215 379	973	976	994

Tabell V.8 Verdiskaping og sysselsetting i ulike kommuner i ulike år for geitehold, storfekjøtt, svinehold, fjørfé, potet og grønnsaker. Inflasjonsjusterte tall for 2004 og 2009. 2015 =100

Kommuner Nordland	Verdiskaping, 1000 kroner			Sysselsetting, årsverk		
	2004	2009	2015	2004	2009	2015
Bodø	10 490	9 155	8 377	44	35	31
Narvik	1 099	682	699	5	3	2
Bindal	2 217	1 613	804	7	4	2
Sømna	4 146	5 555	5 608	14	21	19
Brønnøy	9 552	13 172	13 322	26	51	40
Vega	4 820	5 255	6 676	14	10	9
Vevelstad	371	1 031	1 511	2	4	4
Herøy	546	319	146	1	1	1
Alstahaug	6 081	7 371	8 586	21	30	30
Leirfjord	3 577	5 966	6 195	17	16	16
Vefsn	5 443	7 392	6 416	23	21	15
Grane	2 415	2 708	3 056	9	8	7
Hattfjelldal	1 370	1 478	1 662	10	5	7
Dønna	2 366	3 276	4 122	12	14	19
Nesna	3 661	4 264	5 077	10	12	11

Tabell V.8 forts. Verdiskaping og sysselsetting i ulike kommuner i ulike år for geitehold, storfekjøtt, svinehold, fjørfé, potet og grønnsaker. Inflasjonsjusterte tall for 2004 og 2009. 2015 =100

Kommuner Nordland	Verdiskaping, 1000 kroner			Sysselsetting, årsverk		
	2004	2009	2015	2004	2009	2015
Hemnes	2 602	1 910	6 283	7	6	14
Rana	5 344	4 697	6 994	20	18	21
Lurøy	236	458	1 092	2	2	2
Træna	0	5	0	0	0	0
Rødøy	1 020	1 330	841	5	7	4
Meløy	4 894	4 543	3 812	13	15	10
Gildeskål	2 968	3 308	2 335	14	15	9
Beiarn	4 939	4 698	4 684	22	16	15
Saltdal	1 583	1 699	2 628	10	5	8
Fauske	1 802	3 180	2 928	10	11	11
Sørfold	271	280	109	3	1	1
Steigen	2 873	3 991	3 491	12	11	9
Hamarøy	382	587	593	2	3	3
Tysfjord	207	430	243	1	2	1
Lødingen	2 522	2 859	4 174	11	11	15
Tjeldsund	759	758	460	3	3	2
Evenes	570	1 024	1 194	3	5	5
Ballangen	462	835	999	5	4	4
Røst	0	0	0	0	0	0
Værøy	0	0	0	0	0	0
Flakstad	292	62	153	0	0	1
Vestvågøy	10 252	11 695	9 743	40	37	28
Vågan	825	239	210	5	1	1
Hadsel	4 600	4 606	4 050	16	18	17
Bø	1 851	2 679	2 130	13	10	8
Øksnes	169	754	805	1	3	4
Sortland	2 613	3 981	5 584	9	14	18
Andøy	3 416	4 957	5 139	13	13	14
Nordland	115 605	134 802	142 933	454	470	436

LITTERATURREFERANSER

- Lien, G., Skarsem, K., Ørbech, M., Stornes, O.K., 2004. Verdiskaping og sysselsetting i Hedemarksjordbruket. NILF-notat 2004-10. Norsk intitutt for landbruksøkonomisk forskning, Oslo.
- Landbruksdirektoratet, 2015. Produksjonstilskudd i jordbruket. Antallstatistikk per 01.01.15, per 31.07.15 og per 01.01.16. Internett:
<http://statistikk.landbruksdirektoratet.no/skf/pt900/1510/1510F18f.htm>. Lastet ned 14. april 2016. Landbruksdirektoratet, Oslo.
- Landbruksdirektoratet, 2015. Produksjonstilskudd i jordbruket. Fordeling av søkere per 31.07.15. Internett:
<http://statistikk.landbruksdirektoratet.no/skf/pt965/151610/P965A.HTM>. Lastet ned 14. april 2016. Landbruksdirektoratet, Oslo.
- SSB. 2014. Definisjon bruttoprodukt og verdiskaping. Internett:
<http://www.ssb.no/a/metadata/conceptvariable/vardok/1744/nb>. Lastet ned 5. desember 2014. Statistisk sentralbyrå, Oslo-Kongsvinger.

NOTATER

NOTATER

Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) ble opprettet 1. juli 2015 som en fusjon av Bioforsk, Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF) og Norsk institutt for skog og landskap.

Bioøkonomi baserer seg på utnyttelse og forvaltning av biologiske ressurser fra jord og hav, fremfor en fossil økonomi som er basert på kull, olje og gass. NIBIO skal være nasjonalt ledende for utvikling av kunnskap om bioøkonomi.

Gjennom forskning og kunnskapsproduksjon skal instituttet bidra til matsikkerhet, bærekraftig ressursforvaltning, innovasjon og verdiskaping innenfor verdikjedene for mat, skog og andre biobaserte næringer. Instituttet skal levere forskning, forvaltningsstøtte og kunnskap til anvendelse i nasjonal beredskap, forvaltning, næringsliv og samfunnet for øvrig.

NIBIO er eid av Landbruks- og matdepartementet som et forvaltningsorgan med særskilte fullmakter og eget styre. Hovedkontoret er på Ås. Instituttet har flere regionale enheter og et avdelingskontor i Oslo.

Forsidefoto: Lars Sandved Dalen